

„Czas” wychodzi codziennie, wyjąwszy niedziele i dni świąteczne. Dzielnice Nra Czasu, o ile zapas starczy, w Krakowie po 10 c., we Lwowie lub z przesyłką pocztową 12 a.

Prenumerata wynosi:

Table with 3 columns: na cały rok, na kwartał, na 1 miesiąc. Rows for Austria, Germany, and other regions.

CZAS

Prenumeratę przyjmują: Administracja „CZASU” w Krakowie i urzędy pocztowe. Miejscowa prenumerata krigarnta S. A. Krzyżanowskiego, handel Z. Skalkkiego w Sukienicach, biuro dzienników i ogłoszeń E. Silbersteina Plac Maryacki, handel Bajera przy ulicy Grodzkiej, trafikę Kuklińskiego w Sukienicach.

Ogłoszenie przedpłaty.

Z przesyłką pocztową w państwie Austriackim na Maj z r. 2-50. Od 1 Maja do końca Czerwca z r. 2-50. Z przesyłką pocztową w państwie Niemieckim na Maj z r. 6 marek. Od 1 Maja do końca Czerwca 12 „

Przegląd Polityczny.

Kraków 29 kwietnia.

Z dzienników wiedeńskich dowiadujemy się, iż podkomisja dla podatku spożywczego, która wybrała deputowanego Mengera referentem, odbyła już szereg posiedzeń. Referent udął się przede wszystkim do Rządu o dostarczenie mu potrzebnego materiału, tak co do podatku konsumcyjnego w zamkniętych miejscowościach, jak i na prowincyi.

że Homerus-Bill Gladstona zyska 20 do 30 głosów większości. Hartington z gronem swoim wstrzymał się od głosowania. Chamberlain przekonał się, jak utrzymują, że stronnictwo jego radykalne zgadza się bardziej, niż się spodziewa, na zasady Gladstona. Żąda więc tylko pewnych modyfikacji, ale po uzyskaniu ich zgodził się na całość.

Wybory do włoskiej Izby deputowanych odbędą się dopiero 23 maja. Znosi się na wielką agitację wyborczą, której rezultatem dziś jeszcze przewidzieć nie można. Całe południowe Włochy mają być bardzo opozycyjnie usposobione. Znaczący symptom takiego n-posebienia okazał się już w Brindisi, gdzie się zjawił minister Tajani w miłej zarządzenia środków ostrożności przeciw cholere, aby tam sobie zjednać ludność, ale jak najgorzej przyjętym został.

Cesarz Aleksander III nie pojedzie, jak zapowiadano, do kraju dońskich kozaków, ale przedłuży swój pobyt w Liwadii do końca maja. Pobyt w Krymie ma mieć za specjalny cel zajęcie się wzmocnieniem siły wojennej morskiej. Wskazuje to wyraźnie rządowy dziennik petersburski w artykule wyjaśniającym, że błędnie łączono dotąd politykę słowiańska Rosji z tą dążnością, która koniecznie prowadzi do otwarcia wolnej drogi dla floty rosyjskiej aż do morza śródziemnego. Jest to dość otwarte wyznanie, że droga na Dardanelle ma być hasłem polityki, inauguracyjnej w Liwadii.

Możnaby prawie zaudziwić się nad tem, że kiedy Grecya nie uległa połączeniom naciskom i wszystkim mocarstw europejskich, zastosowała się tak skwapliwie do rad udzielonych jej w przyjacielski sposób w telegramie Freycineta. Przyczyną tego było niezawodnie, że zrazu liczyła, może zanadto, na różnicę zdań zachodzących między mocarstwami, które nie dozwolą im, jak się tego spodziewała, wystąpić z energiczną akcją. Niema też wątpliwości, że te różnice zapatrywały zachodziły i zachodzą dotąd; niemniej jednak nie jest też wątpliwem, że nad nimi wzięła górę powszechna chęć utrzymania pokoju, o czym się i Grecya przekonała już musiała. W takiej to chwili wytrzeźwienia ze zbyt sangwinistycznych nadziei, chwycił się Delyannis przyjaźnym rad, udzielonych mu w pomienionym telegramie, a uczynił to tem chętniej, d-latego, że do obietnic francuskich przywiązuje już Grecya pewną tradycyjną wiarę.

datuje się to do czasu wojny tureckiej. Wówczas tak samo, jak dzisiaj, zachęcała Francya Grecyę do wytrwania na stanowisku spokojnego wyczekiwania i zyskania przez to sympatyj Europy, obiecując jej poparcie swe w dogodnej do tego chwili.

Dogodność takiej chwili znalazła Francya w czasie kongresu w Berlinie, który się znanym traktatem, zawartym w tem mieście, zakończył. Na kongresie tym stał się reprezentant Francyi, Waddington, rzecznikiem interesów Grecyi. Poczytując spokojne zachowanie się jej w czasie wojny turecko-rosyjskiej za zasługę, która jej sympatyę Europy zjednała, a i Turcyę do wynagrodzenia tego korzystnego dla niej zachowania się Grecyi pobudzić powinna, zaproponował on, aby odstąpił Grecyi Epir aż po rzekę Kalamas, a Tesalię aż po rzekę Salamwrię.

Propozycja ta teńnęła wyrażnie dobrą chęcią dla Grecyi, przeszyla ona jednak pewnym ignorowaniem tak etnograficznych, jak i strategicznych stosunków. Na pierwszy rzut oka na mapę, zdaje się ona dość zgrabną. Rzeka Kalamas, starożytny Thyamis, wpływa z gór na północ Janiny i uchodzi plynąc na zachód do morza Adryatyckiego naprzeciw wyspy Korfu. Salamwria, starożytny Peneos, wpływa z drugiej strony pasma gór Pindos i plynąc na wschód, uchodzi do morza Adryatyckiego. Obie te rzeki tworzą więc prostą prawie linię, ciągnącą się od morza Adryatyckiego do Egejskiego, przedstawiając na oko dość foremną granicę.

Ale jak już powiedzieliśmy „na oko” tylko, bo Kalamas nie jest rzeką, któraby w Epirze odgraniczała plemiona czysto greckie od albańskich, a Salamwria przecina znów środkiem jednolitą ludność Tessalską; ani jedna zaś, ani druga nie stanowi dogodnej granicy strategicznej.

Strategiczną granicę stanowi w północnej Tessalii to pasmo gór, które poczynając się od morza Egejskiego górą Olimpu, ciągnie się na Zachód do wężła gór, wznoszącego się po nad Mecowem — wężła, przez którego wozowy prowadzi najważniejsza komunikacja Tessalii i Macedonii z Epirem; północna zaś strategiczna część Epiru ciągnie się wzdłuż pasma wyniosłości idącego od pomienionego wężła gór prosto na Zachód do morza Adryatyckiego.

To też Turcyę protestowała zaraz przeciw tej granicy na tej podstawie, że mieszkający w przeważnej części Epiru Albańczycy ani słuchać nie chcą o połączeniu się z Grecyą, a o dzielenia się z Grecyą prowincyą tessalską nie widzi żadnego racjonalnego powodu. Ponieważ kwestya ta wobec oporu Turcyi zaważała mocarstwom w załatwieniu reszty punktów traktatu, a mimo tego wniosku Wad-

dingtona, który odgrywał na kongresie rolę wydatną, bezwzględnie odrzucił nie chciano, chwycono się drogi pośredniej i umieszczono w traktacie artykuł, mocą którego mocarstwa zobowiązały się tylko do pośredniczenia między Turcyą a Grecyą w sprawie przyszłego uregulowania granic.

Kiedy później Grecya zaczęła nalegać o dopełnienie warunków tego artykułu i w r. 1880 zbroić się już zaczęła w celu zmuszenia Turcyi do układów, przyszło po długich rokowaniach w pierwszych miesiącach r. 1881 do konferencyi reprezentantów mocarstw w Konstantynopolu w celu uregulowania tej sprawy. Po niejakiem ociąganiu się, Turcyę zaproponowała wreszcie, że w Tessalii da nawet więcej niż żądano, mianowicie kąt jej północno-wschodni, w Epirze jednak wyłączyła z propozycji Waddingtona obwody Mecowa, jako wężła strategicznego, Janiny, jako najgłówniejszego miasta w tych stronach, i Prewezy, jako ważnego dla niej portu.

Przyszło więc do konwencyi, w której granice pociągnięto od morza Adryatyckiego pasmem północnych gór tessalskich aż do punktu, gdzie wypadała wgiąć granicę w głąb kraju, aby Turcyę pozostawił komunikacyę Macedonii z Epirem przez wozowy mecowiejski, w Epirze zaś granicę oznaczoną biegiem rzeki Arty. Dostał się tu więc Grecyi tylko pas wschodni wzdłuż pasma gór Pindu, przy Turcyi zaś zostały wspomniane już obwody Mecowa, Janiny i Prewezy. Aby zapewnić swobodę żeglugi w zatoce Arta, Turcyę zobowiązała się do zburzenia obwarowań Prewezy, panujących nad wejściem do zatoki.

Obie strony przyjęły ten układ i zdawało się, że rzecz załatwiona. Kiedy jednak wszczęła się sprawa bułgarska, Grecya zaczęła się znów zbroić na wszelkie wypadki, a uważając połączenie Rumelii z Bułgaryą za nadwzręczenie równowagi między drobnymi państwami bałkańskimi, żąda przywrócenia jej przez zarezerwowane jeszcze obwody Mecowa, Janiny i Prewezy w Epirze i odstąpienie pozostałego jeszcze przy Turcyi zachodnio-północnego klina Tessalii. Zdaje się, że w najpomysłniejszszym razie przyjąłaby nawet i Kretę w dodatku lub w zamian za obwody epijskie, w których ludność jest przeważnie albańska.

Taką jest podstawa protensyj greckich i takim był przebieg sprawy, która w tej chwili załatwiona może zostanie przystaniem Grecyi na rozbrojenie, ale w której już na podstawie obietnicy Francyi, że w dogodnej porze starać się będzie o wyjednanie stosownych dla Grecyi korzyści, pozostanie zaród dalszych w przyszłości zatargów.

Ciekawem jest w tej sprawie, że Grecya od samego początku aż do dzisiaj uważa „projekt Waddingtona,” który miał tylko posłużyć za podstawę przyszłych rokowań, za „wyraźne przysądzenie sobie zakreślonych nim okolic,” i żąda oddania sobie Epiru i całej Tessalii w znaczeniu „dopełnienia warunków traktatu berlińskiego,” chociaż jej mocarstwa

nie więcej w tym traktacie nad zycielwie pośrednictwo nie zapewniły, największą zaś wiarę zdaje się dotąd pokładać w zapewnieniach Francyi.

KOESPONDENCYA „CZASU.”

Rzym 26 kwietnia.

Slyne od wieków uroczystości Wielkiego Tygodnia w wiecznem mieście tracą z rokiem każdym na swej tradycyjnej okazałości. Kaplica sykstyńska zamknięta — Ojciec św. nie zstępował do bazyliki św. Piotra i nicma też już bezpośrednio zatknięcia Namiestnika Chrystusowego z ludem rzymskim. Zwolna też zmniejsza się napływ pielgrzymów i turystów, zdających z poboczności i z ciekawości na wielki tydzień do Rzymu. Quomodo sedet solo civitas olim plena populo.

Mimo to jednak, choć obchody i uroczystości te utraciły wiele na swej dawnej majestatyczności — niemniej jednak zachowały wyjątkowy urok i są jeszcze najwspanialsze w całym świecie. Cóż to za niezrównana okazałość tej procesyi w niedzielę palmową w bazylice św. Piotra, kiedy po jego albrzymich nawach przesuwa się pochód trzydziestu kardynałów w purpurach i stu z górą biskupów trzymających w ręku slyne palmy rzymskie! Niegdys procesyę tę uświetniał Papież niesiony na sedia gestatoria wśród dostojników dworu, którzy nieśli godła i wachlarze z piór strusich. Niema też już błogosławieństwa orbi et urbi z zewnętrznego krąganku bazyliki watykańskiej. Niemierne atoli wzruszającą jest chwila, kiedy w wielki czwartek ukazują ludowi z ganek wewnętrznego w. św. Piotra narzędzia męki, włócznię, chustę św. Weroniki — lub w wielki piątek w kościele Santa Croce di Gerusalemme zakonnik w białym habicie wydobyla relikwie krzyża św., gwoździ, napisu z krzyża; u św. Praxedy slyp, do którego Chrystus Pan był przytoczany i bicowany. Restauracya w bazylice św. Jana Laterańskiego, nie dozwoliła w tym roku u ziele relikwii stołu Wieczery pańskiej. Wszyscy pielgrzymi w wielką sobotę pospieszyli do Scala santa, aby na kłęczkach wstępować po 28 stopniach marmurowych z domn Pilata. A w tych pielgrzymkach od bazyliki do bazyliki wyrwa się okrzyk: non est in toto sanctor orbe locus.

A „siedem słów” odpiewanych w kaplicy konsystorza u św. Piotra, a inne śpiewy gregoriańskie, to wszystko zdolne wstrząsnąć duszą niedowiarka, zostawia wrażenie na całe życie. Aby zażyć te wrażenia; sekta popierana przez rząd włoski urzędują parodje tych uroczystości kościelnych po miejscach świeckich. Stabat mater Rossiniego śpiewają teraz nie tylko w sali konserwatorium muzycznego, ale nawet po różnych caffè chantants.

Obok religijnej uczucia, najsilniej spętowanego, jest w tych obchodach rzymskich wzniosła strona artystyczna — a jak to słusznie powiedział jeden z autorów protestanckich, liturgia Kościoła katolickiego jest syntezą sztuki chrześcijańskiej, bo łączy razem sztuki plastyczne z muzyką i prznosi w najwyższe sfery symboliki i mistyki.

Przepowiednie Nostradamusa, które, jak się dowiaduje, w Galicyi wzbudziły jakieś obawy końca świata, i tutaj miały odgłos wśród zabobonog ludu włoskiego. Z tego powodu kasznie wielkopostni otrzymali polecenie, aby występować przeciw tym strachom i przesadom. Przepowiednia ta oparta na spotkaniu Wielkanocy z dniem Św. Marka — a przecież takie spotkanie przypada przeciętnie raz w każdym stuleciu — po raz

Bastien-Lepage.

Malarstwo nasze, wybujałe nagle i niespodzianie, dość żywo interesuje ogół polski, pomimo, że krytyka dziennikarska, przeważnie dyktancka, niema nad niem rodzicielskiej opieki, nie karci, jak należy, nie zachęca, ile potrzeba, nie rozjaśnia ciemności, z których na światło wydobyc się pragnie. A postępując skrajnie niewłaściwie, nie wskazuje, co z każdego z nich praktycznie i bez szkody przyswoić sobie można, a co odrzucić wypada. Nie mamy dotąd, jak inne kraje i miasta, pisma periodycznego, przeważnie poświęconego sztuce, któreby obejmowało i reasumowało działalność artystyczną, wyrażając o niej zdrowe zdanie, wolne od uprzedzeń i reklamy. Żąd też najsprecyzniejszej teoryi estetycznej, wygłaszanej przez sprawozdawców-reporterów, piszących po gazetach o wy-stawach obrazów, balamca tylko umysły młodych, zarozumiałych i przeważnie niezbyt wysoko pod względem wykształcenia stojących artystów. Od niejakiego czasu pewna grupa krytyków wskazuje im cele, właściwe chyba dla sztuki chylącej się do upadku, ale nie dla naszej, uboższej i skrupowanej pieluchami niemowlęctwa. Importowano je z Paryża, tego wielkiego kotła paradoksoów, pracy i poszukiwań. Rozszerzyła je tam moda chwilowa, jak wiele innych, dawniejszych, dziś przebrzmiałych lub przebrzmieć mających. Miały one niejaka racyę bytu, dopóki reprezentowała je genialna indywidualność tego lub owego artysty. Doskonałym przedstawicielem przedostatniej był zmarły przed dwoma laty znakomity malarz Bastien-Lepage, a pomimo, że reakcyja dni najbliższych już zawraca krytykę i malarstwo francuskie w odmiennym kierunku, my tu żyjemy dalej starzejącą się modą, chociaż „nało kto z krytykujących i malujących zna u nas gruntownie całą działalność teoretyczną i praktyczną słynnego realisty; a przecież zapoznać się z nią warto, zwłaszcza, że na

Polaków, kształcących się w nadsekwanskiej stolicy, oddziałała ona widocznie. Młodzi nasi artyści, których chęć doskonałości się w sztuce sprowadza do Paryża, w znacznej części bezwiednie, niekiedy zaś nawet i z wiedzą ulegli jego, bądź co bądź, zgubnemu w naszych warunkach wpływowi. Gdzie sztuka wspaniale rozroźniła przekwita, tam mistrzowie doń podobni rodzić się mogą i muszą; lecz u nas dość jeszcze wody w rzekach uplynie, zanim malarstwo polskie w kunszcie zupełnie biegle, duchem wyczerpane i wychłodzone, będzie potrzebowało zwrócić się do ostatecznego, krańcowego kierunku.

Bastien-Lepage, stawiając pierwsze kroki w zawodzie, przed wybraniem nowej i oryginalnej drogi, naśladował rodzaj wprost przeciwny swoim usposobieniem. Malowane przez niego kompozycyki odznaczały się francuskim wdziękiem i szykiem, poprawnym rysunkiem, oraz przymiotami zapowiadającymi pokupność w handlu, ale nie miały w sobie nic nowego. W cieniu i powoli szedł artysta do kierunku, szumnie, chociaż fałszywie w około reklamowanego, istniejącego w aspiracyach i nieudolnem początkowaniu Maneta, ale który nie wydał jeszcze kłosa, mającego dopiero dojrzeć na niwie, uprawionej przez Bastien-Lepage'a. Stało się to wreszcie przed dwunastu laty w salonie z 1874 roku. Wiadomo wszystkim, czem są wystawy doroczne w pałacu „Industrie” na polach Elizejskich. Blisko trzy tysiące obrazów pokrywa niekiedy ściany dwudziestu olbrzymich komnat, a nadmiar artystycznej produkcji ośniewa z początku widza, następnie go nuży nieznośnie, tak, że dopiero w końcu, po kilku wycieczkach, po ścisłym wyborze do studyowania i po sumiennych studyach, można wyróżnić i ocenić dzieła znakomitsze. Są jednak utwory, które już w dzień uwróżają narzucając się uwadze zwiędzających salon lubowiaków. Do takich w 1874 roku należał portret, na zwany przez swego twórcę: „Portretem mojego dziadka.”

Wizerunek przedstawiał starca siedzącego na krześle ogrodowym z poręczami, na walcem powietrzu, wśród zieleności, w cieniu drzew, w piękny dzień wiosenny, z chustką w kraty, rozeslaną na kolanach, z rogowa czy lubiana tabakierką na tej chustce. Konterfekt nie przyciągał oczu ani dystynkcyą, ani pięknością modelu. — „Dziadek” Bastien-Lepage'a był pospolitym, zamożnym chłopem francuskim, jakich wielu, na którego pomarszczonej twarzy wyczytać można było zwykłe przygody życia, poświęconego ciężkiej pracy rolnej. Na myśl nie przyszło malarzowi odtworzyć go pięknokieterym, ani wystrzyść z wyszukaną, niedzielną kokieterią. Ot, prosto przedstawił go takim, jakim go widywał często w latach dzieciństwa, od rana do wieczora, na temże krześle, na którym siadywał prawdopodobnie zawsze, w pozie mu właściwej, w odzieży mieszczańskiej, banalnej, niekostiumowej, którą codzień nosił.

ciedio się w portrecie jego dziadka. Mógłtem to sprawdzić na półmiejscu wystawie dzieł jego, urządzonej w roku ubiegłym w nowo nabytym gmachu dla rozszerzenia paryskiej Szkoły sztuk pięknych — niegdys pałacu Chinyaw — gdzie przyjaciele zgłasłego artysty zgromadzili wszystko, co tylko namalował. Realizm quand même, odrzucający wszystko, czego nie widzi, zabijał w nim poetę, a bez poezyi żadna ze sztuk — choćby najcenniejszej i najoryginalniej traktowana — ostać się nie może. Z obrazów, które krytyka wyróżniła i podniosła w swoim czasie, wymienię: Sianołoz, Zbiór kartofli, Miłość na wsi, Kuźnia i Joanne d'Arc, słuchająca głosów natchnienia. W tym ostatnim szczególniej, zasoby jego, mierzące się z przedmiotem nad sily naturalisty, a dzięki patryotyzmowi niepuszczono samopas w kierunku Welterowskim, przekonały dowodnie, że technika jakkolwiek nieodwładnie potrzebna i niezmiernie ważna — jak styl u pisarza — sama przez się endów stwarzać nie może.

ostatni nastąpiło w r. 1734 — a ponowi się znów w r. 1913, w r. 2035, w r. 2257 i t. d. Wiele więc jeszcze terminów końca świata m. dy. Wiele widać według rachunków kalendarzowych.

Dziś na szczytach Kapitła ukazała się chorągiew na znak rocznicy założenia Rzymu, według daty podanej u Tacyta, lubo oczywiście wątpliwej. Przyjmując ją za podstawę, Rzym liczyłby obecnie 2636 lat istnienia.

Roboty destrukcyjne i wandalizmy nowatorskie, niewstrzymane protestami zagranicznych uczonych, jak Gregorovius — postępują z wiośną gorączkowo. Tu niszczą słynny w historii Rzymu kościół Ara Coeli, aby na jego gruzach wznosić pomnik Wiktora Emanuela, tam znów równają z ziemią cały szereg starożytnych budowli pod nowy gmach banku narodowego. Maniacy palności rzymska postanowiła zacierać cechę katolickiego Rzymu przez zmianę nazwisk ulic — wszędzie nazwiska świętych zastąpią nazwiska sławnych.

Przesilenie między gabinetem a Izłą włoską jest bardzo zastrzeżone. Zdaje się rzeczą pewną, że ministerium rozwiąże Izłą poselską. Jak wyjdzie p. Depretis z tej walki? Ma być pelen dobrej otuchy — biegnie graż parlamentarny, miał obliczyć napród swe szanse; zresztą prezes gabinetu ma tyle giętkości, że łatwo może się przeczucić od prawicy, z którą dziś idzie, ku lewicy. Maiej pewnem jest stanowisko p. Robillaud, ministra spraw zewnętrznych, który dla swych sympatyj austriackich, jest la bête noire stronnicwa irredentystów, którzy nie przestają agitować. Natomiast atoli p. Depretis ma podobno zamiar poświęcić ministrów Capino (wychowania publicznego), Tajani (sprawiedliwości), Grimaldi (rolnictwa i handlu).

Przesuwają się ustawicznie przez Rzym dostojni goście, należący do różnych domów pańjacyjnych — jak książę Tusking, brat cesarza japońskiego, książe Fryderyk Karol pruski, W. Książka Marya rosyjska, książe Sasko-Weimarcki, a między innymi i książe Hieronim Napoleon. Rzucano pogłoskę, jakoby ten książę, znany ze swej antireligijnej i sekiularskiej przeszłości — szukał teraz zbliżenia się do Watykanu w chęci odzyskania wpływu w obozie bonapartystowskim. — Niema słowa prawdy w tem twierdzeniu. Książę Napoleon obracał się tylko w kołach Kwiryana i nie przestąpił progę Watykanu, który dla niego jest stanowczo zamknięty.

O stadium, w jakim znajduje się obecnie agoda z gabinetem berlińskim, nie wam bliższego doniesić nie jestem w możności. Przyjazd i nagły wyjazd p. Schölerera zdaje się wskazywać, że nie wszystkie trudności i punkta sporne zostały dotąd wyrywane. Błędną była pogłoska, że biskup Kopp przybywa do Rzymu — natomiast dwóch wpływowych członków stronnicwa centrum gościło w wiecznem mieście i miało dłuższą u Ojca św. audyencyę.

Lwowski c. k. wyższy sąd krajowy zamianował prowizorycznego auskultanta w B. Śni, Michała Stefanowicza, tudzież praktykantów sądowych: Aleksandra Dziedzickiego, Konstantego Onyszkiewicza, Antoniego Habla, Antoniego Bo otirków i Aleksandra Kozacka auskultantami sądowymi.

Po pożarze.

Stryj 28 kwietnia.

(Ch) Wybrałem się umyślnie do Strycja, lecz nie w zamiarze dostarczenia nowego zewnętrznego opisu strasznej klęski, jaka to miasto dotknęła, ale głównie w celu poinformowania się co do niektórych dotąd niezupełnie wyjaśnionych szczegółów i w celu zbadania opinii kompetentnych sfer co do przyszłego planu odbudowania nieszczęśliwego miasta. Wychodząc z dworca kolejowego w Stryju, zdawało mi się w pierwszej chwili, iż wiadomości o rozmiarach pożaru były nieco przesadzone. W pięknie zabudowanej ulicy Kolejowej tylko kilka domów padło pastwą plomieni; także jedna połowa ulicy Pańskiej, kawałek Podzamcza, część ulicy Żydowskiej i Bolechowskiej nie zostały dotknięte pożarem. Natomiast zaś zapuszczać się dalej w głąb miasta, przesuwać się przed naszym okiem ponury obraz straszego zniszczenia. Na śródmieściu bowiem sterczą same gruzy, cały rynek kompletnie spalony i wylądiony, a tylko

poziome, a zrozumiałe myśli w cel jedynie nanki czy sztuki ją zamienia. Bastien-Lepage, widząc za sobą zwarte, liczne kohorty zachęcające, niemal podżegające go do walki z nieprzezwyciężonemi trudnościami naturalizmu w ten sposób pojętego, wysłał się na odnalezienie prawdy (la recherche du vrai) przez malowanie tak, jak widział, w słowcu i na wolnem powietrzu (pełnem złudzeń i zawodów dla każdego wzroku), nigdy prawie nie odnosząc w obrazach istotnego, rzeczywistego, nie przemijającego tryumfu, któryby mógł krytykę czasu wytrzymać. Pomimo to, pewna grupa artystów francuskich, młodych fanatyków, tę walkę widocznie poczytując mu za główną zasługę, wyszydza natchnienie i duchowość swoich dawnych wielkich mistrzów, klasyków i romantyków, pragnie zepchnąć ich z piedestału sławy, a postawić na nim swoje bożyszcze, ulubionego realistę. — Szczęście, że czas, który dużo niszczy i niweczy, ale wiele także oręduje ludzkich prostjnie i naprawia, balwochwalczo dla Bastien-Lepage'a już u króca, doprowadzając powszechne o nim pojęcia do słusznego, umiarkowanego uznania, jakie mu się należy w granicach technicznych zdobywczy i zwycięstw, które odniósł na polu swojej, szczególnie portretowej, działalności.

O piękności bezwzględnej dzieł Bastien-Lepage'a niepodobna mówić na seryo, zwłaszcza jeśli się do nich przylżyło choćby najbeztrosniejszą i najbardziej tolerancją miarę estetyczną. Część, jaką nazwisk jego jest otoczonym w stolicy Francji, przypisać należy po części nader szczęśliwemu debiutowi, który ludziom zawrócił w głowach; wykazaliśmy zaś wyżej, dlaczego zawrócił. Wprawdzie w środkach, jakimi rozporządza, zamyka się prawie zupełna doskonałość techniczna, wprawdzie nieudolnie przez Maneta broniomym teoryom daje on względna rację bytu, bardzo często malując udatnie w słowcu i na wolnem powietrzu (o ile na to szczęśliwie niekiedy usposobione słońce i wolne powietrze pozwalają), wprawdzie niemal zawsze wyborne rysunki, a natura, u innych naturalistów płaska, u niego w portretach (bardzo rzadko w obrazach) odtworzoną jest wypukle i per-

w kącie pod sporządzonym naprędce namiotem ukrywa się apteka p. Chabazaniego.

C cały ruch w mieście koncentruje się głównie kolo starostwa, gdzie pogorzelnom rozdają żywność i odzież. W miejscach dotkniętych pożarem zupełnie pusto; krają tam tylko strażę wojskową. Okolo 4000 przezwannych żydów opuściło miasto po pożarze, część ich zapewne już doń nie wróci. Zresztą panuje wogóle w mieście wielka apatya, a w pewnej mierze i nieporadność dla braku właściwej głowy miasta. Dr Fruchtmann bowiem złożył już urząd burmistrza od 10 maja 1885 r., a zastępuje go w urzędowaniu p. Stojalowski. Jutro miał nastąpić wybór nowego burmistrza, ale został odłożony. Wśród inteligentnej opinii pojawia się dość powszechne życzenie, aby urząd miasta powierzono komisarzowi rządowemu, któryby stojąc po nad miejskimi koteryami, niekrępowany żadnymi prywatnymi względami i stosunkami, mógł postępować bezstronnie i energicznie, szczególnie w chwili obecnej, gdy przy rozpoczęciu całej akcyi odbudowania miasta potrzeba będzie silnej, a nawet bezwzględnej dloni. Słyszalem jednak od osobę kompetentnej, iż do wysłania komisarza rządowego niema właściwie powodn przewidzianego ustawą, bo tylko w razie jakichs defraudacyj, lub sekwestru należonego na miasto, ustanawia rząd komisarza, który wraz z komitetem obywatelskim sprawuje zarządy miasta.

Straty, wyrządzone pożarem Strycja, przedstawiają się w następujący sposób: Spłonęło 390 domów mieszkalnych, a 495 zabudowań mniejszyh. Strata w budynkach wynosi 1.957 000 zlr., a w ruchomościach (towarach, zapasach zboża, urządzeniach domowem itp.), przeszło 2 miliony. Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie zaangażowane jest z kwotą 400.000 zlr., a inne Towarzystwa ubezpieczeniowe z kwotą 80.000 zlr. Jutro rozpoczęli reprezentant Towarzystwa krakowskiego likwidacyę. Dotkniętych pożarem jest 807 rodzin, z tego 15% ludności katolickiej. Dotąd sngnoskowano 16 osób, które w plomieniach utraciły życie, a między tymi emeryt kancelistę Kądzielskiego i pp. Braun. Jest także wiele osób poparzonych, a między tymi urzędnik pocztowy p. Kawecki. Ludność katolicka, dotknięta pożarem, należy również do sfery urzędniczej. Bardzo wiele stracił ponieśli profesorowie gimnazjalni i lekarze tutejsi, a mianowicie Dr Jeż i Dr Elektorowicz. Pożar zniszczył prawie cale mienie powożanych kupców pp. Lechickiego i Kosterkiewicza.

Kasa miejska i kasa oszczędności nie poniosły żadnych strat w pieniądzach. Sąd powiatowy spłonął zupełnie, zachowały się tylko księgi tabularne. Sąd tedy rozpoczął swą czynność od początku. Strony ponoszą z tego powodu także straty, gdyż niektóre ważniejsze procesy, będące już na ukończeniu, będą musiały na nowo być przeprowadzone. Szkoły ludowe zostaną rozpuszczone, a gimnazjum będzie pomieszczone w szkole żeńskiej. Nanka w gimnazjum rozpocznie się 5 maja. Klasy paraboliczne zostaną w tem półroczu zniszczone, czyli raczej połączone w jedno, a wskutek tego kilka studentów ma być przeniesionych ze Strycja.

Dziś bawili tutaj wiceprezydent Namiestnictwa p. Loebli, który w towarzystwie starosty p. Manasterskiego odwiedził szczegółowo wszystkie części pogorzonego miasta i był obecnym na posiedzeniu komitetu pomocy dla pogorzelnom, na którym rozdzielano zapomogi pogorzelnom. Wogóle wypłynęło dotąd do komitetu 32.000 zlr. ze składek publicznych. Komitet trzyma się tej zasady, iż zapomogi udziela przedewszystkiem tym, którzy na tychmiast mogą rozpocząć jakąś pracę, a więc rękodzielnikom i drobnym przemysłowcom.

Co do odbudowania miasta, istnieje plan zaciągnięcia przez miasto pożyczki państwowej bezprocentowej lub ewentualnie na mały procent. Zarówno p. Namiestnik, jak i wiceprezydent p. Loebli, czynili nadzieję, iż pożyczka taka da się uzyskać. P. Namiestnik przyrzekł w tej mierze poczynić pierwsze kroki a ministra skarbu Dra Dunajewskiego.

Pogorzelnom Strycja.

Katastrofa miasta Strycja obudziła najżywież współczucie i ofiarność w całym kraju i zagranicę. Kiedy używa się wszelkich środków do przyścia w pomoc nieszczęśliwym mieszkańcom tego miasta, pragnąłbyśmy i ja przyczynić się do tej ogólnej ofiarności, przeznaczając na ten cel pozostały nakład polskiego, a szczególnie francuskiego wydawnictwa Wistya.

spektywnie; wprawdzie w wizerunkach ludzi chwytą on podobieństwo do gorącym czynnym prawdziwej fizycznej — lecz, przy tem wszystkim jednakże, przy tych wszystkich przymiotach, jest to tylko znakomity rzemieślnik bez ducha, który myśli i serca zająć i rozgrać nie jest w stanie, bo kopinie a nie tworzy, bo robotą swoją obejmje jeno „takie świata kolo, jakie tępmi zakreśla oczy."

Bastien-Lepage zmarł w grudniu 1884 roku na raka w żołądku. Skonał w okropnych cierpieniach po powrocie z Afryki, gdzie od słońca spodziewał się uleczenia. Zaledwie mu oddano ostatnią posługę, już grono przyjaciół z godnym pochwytem współczuciem zajęło się urządzeniem pośmiertnej po nim wystawy, o której wyżej wspomniealiśmy. Bliższe kwartały potrzebne było na zgromadzenie rozrzuconych po świecie utworów, ale też zebrało niemal wszystko, z tym pietyzmem dla talenta, jaki tylko Francuzi umieją doprowadzić do tak wysokiego i szlachetnego stopnia, kiedy chodzi o ich rodzime znakomitości. Mieliśmy przed oczami nie tylko bardzo wiele jego portretów i obrazów olejnych, lecz również akwarele, rysunki, oraz studia i szkice. Na starannie i z zamiłowaniem ułożonej ekspozycyi, pomimo niezupełnej szczęśliwego oświetlenia, studjowaliśmy sumiennie i bezstronnie cały rozwój talentu i postępu w pracy, całą historię uśloowań malarza, począwszy od figury akademicyzmu, która rozdarła granat niemiecki, wpadając w czasie obłębienia Paryża do nędznego poddasza, służącego Bastien-Lepage'owi za pracownię, aż do podmalowanych, niedokończonych, przez śmierć przerwanych płócien. Na dziełach tych widnieje potęga niemal zawsze mistrzowskiej faktury, siła, szerokość przekonań, prostota, brak wszelkiego szarlatanizmu, ale zarazem brak ducha zupełny, brak twórczości i geniusza. Wielkim malarzem nazwał go niepodobna, chociaż zasługuje na miano znakomitego artysty.

ZYGMUNT SARNECKI.

Z mojej po części winy, cel pierwotny tej publikacyi został chybytonym, gdyż zamiast jednego zrebitem 2 albumy, licząc na sprzedaż zagranicą, w czem doznałem wielkiego zawodu, gdy do dzisiaj znaczne koszta tego wydawnictwa nie są pokryte jeszcze z zupełnością.

Sądzę, że pozostały nakład (okolo 1.500 egz., nie licząc tych, co pozostają w księgarniach za granicznych) nie może być lepiej użytym, jak dla pogorzelnom Strycja.

Francuskie wydawnictwo La Vistule mało jest w Polsce znane; będzie więc ono rodzajem nowości dla tych, co już kupili Wistye polską. Znajdą bowiem w tem przerwionem i r szerszerem wydaniu cenny i obfity zbiór antografow najznakomitszych ludzi współczesnych, oraz nowych rysunków, winiet i prac literackich, których niema w polskiej Wistie.

Przerobione to wydawnictwo pod nowym tytułem Pogorzelnom Strycja ukaże się w pierwszych dniach maja.

Księgarni Żupańskiego i Henmanna w Krakowie powierzylem sprzedaż tego albumu.

Juliusz Mien.

Z prasy rosyjskiej.

„Nowoje Wremia“ o mowie p. Kościelskiego.

„Na odbytem w dniu 15 kwietnia posiedzeniu Izby panów Sejmu pruskiego, podczas rozpraw o środkach przeciw polonizacyi wschodnich prowincyj Prus, Polak Kścielski wygłosił mowę, która sprawila ogólnie wrażenie. Kościelski wspomniał mianowicie o nadziejach, jakie pokładają Polacy w Prusach i w księciu Bismarku. „Polacy, rzekł między innymi, spodzielali się, że wielki niemiecki mąż stanu nie może lekceważyć tej roli, jaka może jeszcze przypaść w udziale narodowi polskiemu. Teraz nawet, bez względu na to wszystko, co się stało, Polacy nie stracili tej nadziei; wszystkie drogi wiedą do Rzymu i bardzo możliwym byłoby taki zwrot wydarzeń, który w mgiełniu oka może zmienić całą sytuacyę.“

Tym sposobem, mowi na to N. Wremia, pruscy Polacy teraz urzędownie jakby, ustami jednego z swych korfuzeuszów, stwierdzają niedawną wiadomość dzienników zagranicznych, jakoby w kołach polskich uporczywie obiegiła wersya, przypisująca Bismarkowi równoległe z odpośczeniem prowincyj pruskich, gotowość sprzyjania polszczyźnie po za granicami Prus, a ewentualnie i razie nowego polskiego ruchu nieścisniania się już obawą o polski żywioł w obrębie Prus. Zasluguje na uwagę — konczy Nowoje Wremia, — że kancelar niemiecki nie zaprzeczył bynajmniej tym słowom Kścielskiego i odpowiadając mu, ograniczył się tylko na zapewnieniu, że projekta przedstawione przez Rząd pruski wcale nie mają na celu wytypienia polskiej narodowości, ale dają do tego, aby nie dopuścić wykorzyczenia niemieckiego pierwsiatku przez polski i położyć kres polszczeniu niemieckich prowincyj wogóło."

O tym artykule Nowoje Wremia czyni Dzień Pozn. następujące uwagi:

W przedmowie, dotknięty powyżej przez petersburski organ, zabieraliśmy już kilkakrotnie głos i staraliśmy się wykazać, jak rozumie mowy p. Kościelskiego ustę, który już pewnej części prasy niemieckiej, a teraz, jak widzimy, i pewnej części prasy rosyjskiej daje powód do wyczytywania ze słów szanowanego mowy więcej i co innego, niżeli istotnie wypowiedział. P. Kościelski stwierdził po prostu fakt wspólności żywiołu polskiego z zachodnią cywilizacyją, wyraził dalej przekonanie, że wielki mąż stanu niemiecki powinien znać i zna niewątpliwie tę prawdę. Aby wyprowadzić z tego ustępu mowy p. Kościelskiego jakieś sawiguniczne optymizmy ogółu polskiego co do przyszłych zamiarów księcia kancelarza niemieckiego względem Polski, jak to czynią dzienniki niemieckie i rosyjskie, trzeba istnie albo zbyt bniej, albo zbyt podejrzliwej lub złośliwej fantazyi.

Kronika miejscowa i zagraniczna.

Kraków 29 kwietnia.

J. E. Minister Dunajewski przybył wczoraj wieczornym pociągami pośpiesznym z Wiednia do Krakowa, witany na dworcu przez Namiestnika, Marszałka krajowego, delegata hr. Badeniego, Prezydenta miasta, Dyrektora policyi, przez innych przedstawicieli władz, przez krewnych, i liczne grono przyjaźni. Minister skarbu udał się do biskupiego pałacu, gdzie zamieszkał.

— JE. Namiestnik Zalesski, który zamieszkał w hotelu Saskim, odjeżdża dziś wieczór, po uroczystości ślubnej w domu Prezydenta miasta, do Lwowa. Na miastnik zwiędził wczoraj w towarzystwie hr. Badeniego nowego gma-hu umyślnieki, poczem przyjmował i oddawał wizyty. Wczoraj obiadował u delegata hr. Badeniego.

— Hr. Alfred Potocki bawi obecnie w Paryżu i przybędzie do Krakowa na uroczyste coroczne posiedzenie Akademii, które prawdopodobnie okolo 15go maja odbędzie się.

— Hr. Stanisław Tarnowski wyjechał wczoraj do Warszawy, gdzie będzie miał odczyty publiczne o literaturze za czasów Stefana Batorego. Hr. Tarnowska udała się również wraz z małżonkoin do Warszawy.

— P. Władysław Oręga, minister pełnomocny Rzeczypospolitej francuskiej, przybył z Paryża do Krakowa, w przejeździe na Ukrainę, żkąd po kilkotygodniowym pobycie, powróci do stolicy Francji.

— Wobec nieszczęścia, jakie dotknęło miasta Stryj i Lisko, grono pań zawiązało się w Krakowie w komitet, celem przyścia z szybko pomocą. Zakresem ich jest zyszcie bielizny i odzieży. Upraszają o nadsyłanie materiałów odpowiednich, odwolują się też do znanej ofiarności pp. kupców obu wznają z prosbą o nadsyłanie płótna, perkalu i wszelkich chociażby najniejszych resztek, gdyż wszystko może być spożytkowane skutecznie. Ogrom nieszczęścia wspomnianych dwóch miast jest zbyt doniosłym, by potrzeba było silić się na przedstawienie potrzeby solidarnego i szybkiego działania.

Materiały nadsyłać można do pani Julii Tetmajerowej (ul. Sławkowska Nr 16, II piętro) codziennie od 3—5 w godzinach zebrania się pań szyjących.

Towarzystwo kolonij wakacyjnych dla dzieci w Krakowie odbyło wczoraj popołudniu pierwsze walne zgromadzenie w sali radnej. Po przywitaniu obecnych członków przez prezesa Towarzystwa prof. Dra Domańskiego, odczytał sekretarz p. A. Gettlich sprawozdanie z odbytych czynności komitetu Towarzystwa w r. 1885, które zgromadzenie przyjęło do wiadomości, poczem podskarbi p. H. Müldner zdał sprawę z obiegę kasowego w ciągu r. z. Na wniosek prezesa udzielono komitetowi absolutorium. Następnie po odczytaniu przez prezesa obsznego el-

boratu o zesiorocznych kolonjach wakacyjnych ze stanowiska lekarskiego, przystąpiono do wyboru dwóch członków komitetu. Jednymylnie wybrano p. Feliksa Baczkawicza, profesora gimnazjum św. Jacka i p. Edwarada Wojnarowicza. Ponieważ nikt więcej z obecnych głosu nie zabrał, przeto przewodniczący zamknął posiedzenie o godzinie 6 wieczorem.

Ze sprawozdania kasowego okazuje się, że Towarzystwo kolonij wakacyjnych miało w r. z. dochodu w okrągłej liczbie 1684 zlr., remanent kasowy na rok bieżący wynosi 34 zlr. Główniejsze wydatki stanowią: żywienie dzieci w dwóch kolonjach przez lipiec i sierpień 629 zlr., sprawienie pocięci i sprzętu 384 zlr., przewóz kolonistów i rzeczy, wycieczki kolonistów 106 zlr. nadzór i prowadzenie kolonij 140 zlr. i t. p. Z dobrodziejstwa kolonij wakacyjnych korzystało przez lipiec i sierpień w dwóch partych i w dwóch kolonjach ogółem 20 chłopców i 20 dziewcząt, przeważnie słabowitych i ubogich dzieci. Obszerna sprawozdanie będzie po wydrukowaniu rozesełane wszystkim członkom.

Walne zgromadzenie członków krakowskiego Towarzystwa Strzeleckiego odbędzie się w niedzielę d. 2 maja b. r. Na porządku dziennym jest wybór Wydziału, mianowicie prezesa, wice-prezesa, sekretarza, skarbnika, gospodarza itd. Zgromadzenie odbędzie się w sali strzeleckiej o godzinie 10ej rano.

Ugaseenie pożaru. Przed paru dniami, jak donosiliśmy, wybuchł pożar w jednym z domów na Podgórzu. Niebezpieczeństwo mogło przybrać nieprzewidziane rozmiary, panował bowiem silny wichur, który mógł łatwo spowodować katastrofę. Z pierwszą pomocą d-rnąż pospieszili mieszkający w tym domu hr. Clam Martiniz i hr. Thun Hohenstein, oficerowie kawalerji. Oni bowiem udali się z konewkami napelnionymi wodą na strych i pożar ugasil. Dzielnie napisał się służący tych pań, imieniem Tomasz, który wdrapał się z konią na dach i zapobiegł nieszczęściu. Przybyła wprawdzie bardzo szybko na pomoc straż krakowska, zaszła wszakże niebezpieczeństwo już zupełnie zażegnane.

Pierwsze tego roku ognie sztuczne zamierza p. Mądrykowski, znany pyrotechnik, spalić w niedzielę wieczorem na Błoniach za rogatką Wolską. Połowę czystego dochodu przeznaczą p. Mądrykowski na wygnańców z Prus.

Mieszkańcy ulicy Biskupiej pozwalają sobie zwrócić uwagę dotyczącej władzy, że jeżeli która część Krakowa może być uważana za zupełnie zapomnianą i zaniedbaną, to chyba tylko ulica Biskupia. Na wiosnę i w jesieni są tam błota nie do przebycia i nie jest wcale przesadą twierdzenie, że od niepamiętnych lat nigdy ulica ta ani nie była oszrotowaną, ani w inny sposób naprawianą, a więc jest zupełnie taka, na jaką ją sam czas bez współdziałania ludzkiego skazał. W zimie są zapasy śnieżne, lub gołoledz, o które się nikt nigdy nie troszczy, a lecele służą na skład rumowisk, kamieni i na miejsce do tłuczenia rezerwy kamieni, służących do szrotowania gościńców. Mieszkańcy zaś tej ulicy nie rozszczą sobie wprawdzie, jak na teraz, pretensyj do szczególnej pieczołowitości, ale proszą, aby przynajmniej po macoszem byli traktowani, gdyż wtedy będzie przecież jakaś troska, podczas gdy obecnie wcale żadnej niema, a należałoby to jeszcze dotychczas uczynić, że ulica ta jest właściwie placem i to bardzo pięknym i jedynym placem zacienionym, starym pięknym drzewami. Szkoda więc jest oczywista, że te piękne drzewa, będąc zupełnie zaniedbane i pozostawione bez opieki na pastwę potnitków, niszczą i jeżeli taki stan dalej potrwa, będą musiały być z powo!n bezpieczeństwa pzechodniowi wycięte. Mimowoli nasuwa się wspomnienie, że dawniej projektowano połączenie ulicy Łobzowskiej z tą ulicą, że nawet zakupiono na ten cel część gruntów przy ul. Łobzowskiej itd. a teraz ułotniły się gdzieś te piękne marzenia.

O pożarze Liska donoszą następujące szczegóły: Ogień wybuchł w noc z 25 na 26 b. m. w szynkwoni żydowskiej z nieostrożności — wichur w jednej chwili rozniósł plomienie na cale miasteczko. W przeciagu pół godziny rynek, wschodnia część miasta i przyszłość Polanka stały się pastwą rozlukanego żywiołu. Mieszkańcy zbudzeni ze snu zaledwie sdołali ujęć z życiem; tu jak w Stryju nie było mowy o ratowaniu sprzętów.

W bardzo krótkim czasie przybyła straż pożarna z Sanoka i jej zawdzięczano zlokalizowanie pożaru na starą część miasta. Nagle usłyszano niezmierny huk i loskot. Był to wybuch prochu i dynamitu w sklepie izraelity Fishera, który rozsądził cały budynek i dał nową podnięte rozszerzeniu się pożaru. Strany rynek zabudowany domami drewnianymi, własności niemal wyłącznie starozakonnych, był ogniskiem miejscowego handlu — nieopodal rynek nowy przeważnie z budynków mrurowanych będących własnością mieszczan chrześcian, i tam też znajdowały się wszystkie lokale instytucyj i urzędów. Zasadną stratę pożarnej jest, że wśród niezmiernego wiebru zdołała wstrzymać pożar w dzielnicy drewnianej, a uratowała rynek nowy i przyboczne ulice. Zgorzało domów mieszkalnych 196, budynków gospodarskich 84, razem 280. Starostwo, sąd, urząd gminy, szkoła, kościół parafalny i zamek hr. Krasickiego osalał Szkoły obliczają na 500 000 zlr.; okolo 2000 osób jest bez dachu — kilkanaście dzieci nie można odszukać, jest kilka osób silnie pokaleczonych i poparzonych. Druty telegraficzne ogniem zniszczone — dlatego doniesienia wysyłało ze sta. yj kolejowej Lisko-Lukawica. Największą szkodę poniosło Towarzystwo Azienda Assicuratrice, okolo 30.000 zlr., inne Towarzystwa mniejsze straty; większość domów nie była wcale zabezpieczona. Obok sanockiej odznaczyła się w akcyi ratunkowej straż pożarna z Zagórza.

Burmistrz Liska p. Bielał rozdał między pogorzelnom 8 cętarów metrycznych zboża nadesłanych z Sanoka. Rada miasta Sanoka asygnowała 100 zlr., Namiestnictwo nadesłało 1000 zlr., Wydział krajowy 600 zlr. Pomocą dla pogorzelnom zajmuje się p. Kraczkiewicz, starosta, p. Żurowski, marszałek powiatowy i burmistrz p. Bielał.

W awansie majowym armii feldmarszałkiem-porucznikiem mianowany został jeden Polak, dotychczas generał-maj-r, Józef z Dobczyce Tornaun, szef inżynierji drugiego korpusu, z pozostawieniem na dotychczasowym stanowisku szubowem. Wogóle mianowanych zostało 3 feldmarszałków-poruczników.

Dar. Cesarz udzielił z swej prywatnej szkatułki gminie Niebityłów, na budowę cerkwi, zapomogi w kwocie 500 zlr.

Międzynarodowa wystawa przemysłu, umiejętności i sztuki, otwarta będzie d. 6 maja b. r. w starym stolicy Szkoicy, Edynburgu, i stanie się niewątpliwie siłą przyciągającą dla podrzędnych całego świata. Wystawa ta w pomienionym dniu otwarta będzie przez księcia Alberta Wiktora, najstarszego syna księcia Walji, a zostanie pod protektoratem królowej Wiktory, która przesała na wystawę najcenniejsze kosztowności swoje i wybór najrzadszych zabytków przechowanych w pałacach królowskich. Wystawa obejmować będzie okazy produkcyi przemysłowej

wszystkich narodów, w pierwszym jędnak rzędzie ma widocznie rozwój przemysłu, nauki i sztuki narodu szkockiego. Każda gałąż przemysłu krajowego będzie reprezentowaną, a to w ten sposób, by zwiedzającym dać pełny obraz życia, obyczajów i zwyczajów Szkoicy. Plac wystawy zajmuje przestrzeń 30 akrów w samym środku miasta. Główne gmach wystawy obejmuje sam 8 akrów i podzielony jest na kilka części dziedzińcami oświetlonymi elektrycznym światłem. Wystawa dzieli się na cztery główne części, mianowicie: powszechnego przemysłu, sztuk pięknych, rękodzielni i robót kobiecych. Dział pierwszy obejmuje wszystkie rodzaje wyrobów przemysłowych i materialny surowych wszystkich narodów, ze szczególnem uwzględnieniem Szkoicy, Anglii i Irlandyi. Dział sztuk pięknych będzie niewątpliwie bardzo zajmującym zbiorem utworów pędzla i dłuta tak krajowych jak i zagranicznych artystów. W połączeniu z tym działem wystawy urządząo będzie rodzaj loteryi (los po 1 marce), której wygrane stanowią obrazy na ten cel zakupione, a które sąrowno liczne jak i cenne bymają. Czteryście rękodzielników zgłosiło się już z wyrobami swymi na wystawę. Dział robót kobiecych obejmuje wszelkie rodzaje zwykłych i artystycznych wyrobów. Sekcja maszyn przedstawia się rzeczywicie wspaniale tak pod względem liczb jak i wartości wystawionych przedmiotów. Szczególną specjalnością edynburskiej wystawy jest dział przedstawiający stopniowy rozwój i rozmaite systemy elektrycznego oświetlenia. Inną niezmiernie ciekawą szczególnością tej wystawy jest reprodukcyja w naturalnej wielkości niektórych starożytnych gmałów u lico staroego Edynburga z czasów, gdy przebywali w Szkoicy Jan Knox i Marya Stuart. Gmachy te tworzą malowniczą ulicę; wnetrza domów będą wynajmowane na sklepy; rozmaite rzemiosła i rękodzieła będą tam także wykonywane, ale rękodzielnicy i kupcy muszą przybrać wszyscy odpowiednie tym czasom stroje. Ten stary Edynburg z rynkiem starożytnym, kaplicą poselstwa francuskiego, z oratoryum Maryi de Guise, domem kardynała Beaton itd. będzie niewątpliwie punktem kulminacyjnym przyciągającym ciekawości trzystów zwiedzających wystawę. Dla tych, którzyby mieli zamiar podjąć do podróży, dodajemy, że zarząd wystawy przedsięwziął obszerna zarządzania, aby ułatwić i zniżyć koszty podróży do Szkoicy, a zarazem i pobyt w pięknej stolicy tego ciekawego kraju jak najtańszym uczniu. Wystawa ma trwać od 6 maja do 30 października b. r.

Repertuar teatru krakowskiego.

W sobotę 1go maja: Po raz pierwszy *Bracia Lerche*, komedya w 3 aktach, przez A. Asnyka. Początek przedstawienia o godzinie 7 1/2.

D. 28go kwietnia pogoda; term. od 3-8 doszedł do 22-5 C. Barometr niski; o godzinie 7ej rano d. 29go stan jego był 734-9 millim., term. 10-0 C. — Wiatr połudn.-zachodni.

W piątek d. 30 kwietnia: 8. Katarzyny Sen. p.

Wiadomości artystyczne, literackie i naukowe.

Na rzecz pogorzelnom m. Strycja będzie miał prof. Czesław Pieniążek dnia 5 maja o godzinie 6ej wieczorem w sali Radnej wykład publiczny „o pesymizmie w terszejszej belestryce.“ Znana wymowa szanowanego prelegenta, piękne jego rozprawy literackie, drukiem ogłoszone, tudzież sam wybró tematu do wykładu, a przedewszystkiem cel szlachetny, na jaki dochód z odczytu przeznaczony, każą się spodziewać, że publiczność nasza liczenie się na ten odczyt zgromadzi.

Apolinary Hoppen.

Z szeregu tych, co od samego początku naszego życia konstytucyjnego i autonomicznego bez przerywy, a co ważniejsza, bez zmiany kierowniczych zasad stali, walczyli, a to, co w pierwszym okresie wywalczyli, następnie bronili umieli, uzupełniali i rozwijać tak w powiatowej, krajowej, jak i państwowej reprezentacyi — ubył znów jeden. Mężowie ci stworzyli tradycyję życia publicznego, tak różną od dawnej tradycyi sejmów i sejmików polskich, iszcząc słowa poety:

Bądź cierpliwością, tą panją niedoli,
Co gmach swój stwarza z niego powoli —

i to słowa:

Bądź miarą, strojem w rozstroju,
W burzach żywota bądź duchem pokoju.

Słowa te dziwnie przypadają do postaci i charakteru zmarłego poła. Caota cierpliwości, dar miary, spokoju, miu cechowała tę postać, jak cechnie tę szkołę ludzi z obu części kraju, którzy nigdy nie wysunawjąc się napród, szli zawsze równymi krokami do wykniętego celu; którzy nie zamieniali nigdy w czyzy frazesy tego, co tkwiło w głębi ich dacha i było pobudką czynów i pracy.

Młodzieńcem był poeta — i zawsze w wolnych chwilach lubił się zajmować rzeczami, dotyczącymi literatury; ale ten idealny nastrój, który dochował do śmierci, nie stanowił przeszkody w trzewnym zawsze poglądzie na realizm faktów i stosunków, a był pobudką do obowiązków podejmowanych na seryo.

W r. 1843 Apolinarego Hoppena spotykamy wśród tych, którzy szukali porozumienia na gruncie słowiańsko-austriackim w naradach słowiańskiej Lipy w Pradze. Wiadomo, że z wszystkich prób i zapowiedzi tego roku, pełnego chaosu, ta jedna próba miała w sobie zarób organiczny i stworzyła precedens do dziś nieobjętny.

Głównym zawodem życia było rolnictwo, pojęte racjonalnie, i zadanie obywatela wiejskiego, pojęte podniosło. Nielatwy to wogóle zawód, a zwłaszcza w wschodniej Galicyi. Nietylko gospodarstwo w do-brach p. Hoppena było wzorowe, ale wzorowy stosunek z ludem ruskim, z duchowieństwem unickim i wpływ terytorjalny, który zawsze stanowi najbyszy próbiez dla ludzi politycznych.

Od r. 1861 bez przerywy zasiadał 6.p. Apolinary w Sejmie, zawsze na prawicy, nawet wtedy, gdy ona nie była jasno odgrodzona osobną organizacyją klubową. W Radzie państwa zasiadał od r. 1872, jeszcze wybrany przez Sejm przed ustawą o bezpośrednich wyborach. Mandaty sejmowe, reichsrathowe odawali wybory z obvodu stryjskiego, jak na godność prezesa Rady powiatowej w Dolinie powoływało go obywatelstwo i lud okoliczny. W zasadach konserwatywnych niewzruszony, obcy wszelkim partykularyzmowi i rozdrążnieniu, był Hoppen stalem łącznikiem w Sejmie i w Kole polskiem obywatelstwa wschodniej Galicyi z zachodnią, a gdy to zbliżenie zadokumentowane zostało w klubie prawicy, Hoppen był tego sojuszu jedynym z filarów.

Łącząc tę stwierdzono wyborem p. Hoppena wiceprezesa Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń, które jest jedyną instytucją, cały kraj obejmującą, a w Krakowie mającą swą siedzibę.

Bywał też w naszym mieście miłym gościem w czasie zebrań Towarzystwa i liczył tu wielu przyjaciół.

Koledzy tylko sejmowi i koledzy z Kola polskiego w Wiedniu zdają się kiedyś oznaczać miarę jego prac ustawodawczych i zasług w ważnych sprawach politycznych.

Staly członek, a niekiedy przewodniczący, często sprawozdawszy komisji administracyjnej, miał dokładną znajomość stosunków kraju — a prztem wykształcenie fachowe i rutynę — w dziedzinie administracji i ekonomii politycznej.

Przemawiał wtedy tylko, kiedy było potrzeba, dla rzeczy, nie dla efektu. Należał do sił w komisjach i ankietach, a nie do posłów będących ozdobą tylko oratorską.

Długoletni towarzysz Kazimierza Grocholskiego, był też jednym z jego najbliższych osobistych i politycznych przyjaciół. Szczerzy w tem gronie wypróbowanych bojowników lub bolesne, nie przerażające, bo ona oparta na głębszym pojęciu patriotyzmu i na etycznych przynależnościach, jest zdobywcą czasów, ciężkich prób i doświadczeń.

L. D.

Gospodarstwo handel i przemysł.

Wiedeń 27 kwietnia

Na dzisiejszy targ dowieziono wołów węgierskich 579, galicyjskich 495 i wołów niemieckich 686; razem 1760 sztuk.

Placono za woły węgierskie 50, 55 do 56, osobliwe 57 do 59 złr.; za woły galicyjskie 50, 54 do 55 złr.; wyjątkowo 56 do 57 złr. i za woły niemieckie 53, 58 do 62 złr. za 100 kilo mięsa.

Do Preszburga przypędzono na targ dzisiejszy 1008 sztuk wołów.

Wiedeń 27 kwietnia

Na dzisiejszy targ dowieziono nierogacizny, a mianowicie: ciężkich, średnio-ciężkich i lekkich węgierskich 2,863, zaś galicyjskich warchlaków 2,299; razem 5,162 sztuk.

Placono za węgierskie ciężkie 42—43 złr., średnio-ciężkie 38—41 złr., lekkie 33, 36—37 złr. i za warchlaki galicyjskie 35, 39, 40 do 42 złr. za 100 kilo żywej wagi.

Sprawozdanie inspektora przemysłowego dla Galicji i Bukowiny za rok 1885.

IV.

Rozdział szósty i ostatni sprawozdania traktuje o stosunkach ekonomicznych robotników. Jest to po części ogólne zestawienie rezultatów, zebranych w rozdziałach poprzednich, po części są lekkie naszkicowanie wielu stron kwestyj robotniczej, poruszanych od dłuższego czasu tak w parlamencie, jak w publicystyce, jak n. p. sprawy mieszkaniowe, zabezpieczenie robotników od chorób i wypadków nieszczęśliwych, sprawy kas bratnich i wielu szczegółów innych niemniej ważnych, lecz za mało jeszcze wprowadzonych w życie nietylko w samej Galicji, lecz i w całej monarchii austriackiej.

P. Nawratil wylicza dokładnie wszystkie większe przedsiębiorstwa, które posiadały lub założyły mają własne kasy bratnie, szpitale, biblioteki lub czytelnice dla robotników i w prawdziwym zalecie skonałoby tylko wypadka, że bądź co bądź są to przecież jedynie osobno osobne dobre wyjątki, podczas gdy przeważa większość tak przemysłowych i służbowych jak i robotników samych nie dba o zabezpieczenie nie losu w razie jakiegokolwiek nieszczęśliwego, a tem mniej interesuje się humanitarną i etyczną stroną życia codziennego.

Na tym rozdziale kończy się właściwe sprawozdanie p. inspektora przemysłowego z jego ogólnej działalności w roku 1885. W dodatku znajdujemy jednak jeszcze dwie osobne mniejsze rozprawki o dwóch rodzajach przemysłu specyficznym galicyjskiego, które posiadają wiele bardzo całkiem odrębnych właściwości, nie dałyby się tak dobrze omówić w ciasnych koniecznościach ramach ogólnego sprawozdania.

Pierwszy ustęp dotyczy przedsiębiorstw górniczych wosku i oleju ziemnego w Borysławiu i Wolance, drugi domowego przemysłu ślusarskiego w Świątyniach pod Krakowem.

Kopalnie naftowe i ozokeritowe prawdopodobnie po raz ostatni należały w roku ubiegłym do przedsiębiorstw podpadających oficyalnie ustawie przemysłowej, a tem samem zak esowi urzędowania inspektora przemysłowego. Z chwilą wejścia w życie

nowej specjalnej ustawy, regulującej w Galicji stosunki górnictwa naftowego i poddającej prowadzenie tych przedsiębiorstw pod władzę policji górniczej, inspektorat przemysłowy pozbędzie się niewątpliwie najgorszego swego pupila, o którego poprawie i zmianie na lepsze nigdy chyba nawet pomyśleć nie mógł.

Dość przeglądając ten opis p. Nawratila stosunków borysławskich, tę ostatnią niejaką listę kondyty, z którą on Borysław oddaje inenemu departamentowi państwowej opieki nad społeczeństwem galicyjskiem, aby być przekonany, że p. inspektor bez najmniejszego żalu zostaje się z ową urzędową ingerencją nad Borysławiem, a który zmienił znaczy, według zdania jednego z najlepszych znawców w tem polu, chyba tylko albo przez zasypianie, albo wysadzenie w powietrze.

O Borysławiu tyle już pisano i mówiono, na Borysław wskazywano tak często w bardzo głośny nawet sposób, że zbytecznym zaiste było by zajmować się tutaj obszerniejszym z ciekawym zresztą, dokładnym, wiernym i szczerem obrzuceniem technicznym opisem p. Nawratila, który podpatrzył niejedną ciemną, dotąd z umysłu ukrywaną stronę prawdziwie haniebnych, rozpaczliwych, i wstrętnych stosunków borysławskich.

A przecież Borysław, wykazujący przeszło 8200 zgłoszonych, około 4000 niezgłoszonych robotników, niesłychanie wysoka ilość nieszczęśliwych wypadków i deprawację bezwstydną wszystkich pojęć moralnych i etycznych, powiniemy raz zniknąć z widowni Galicji i przestać być tem najgroźniejszym i jedynym może w kraju ogniskiem ewentualnych ruchów socyalnych, ogniskiem tego, jak je trafnie bardzo p. Nawr. tuż nazwa, „nieodolnietwa nafiarskiego“ w XIX wieku.

Na tych kilku uwagach musimy się ograniczyć odnośnie do tego dodatkowego sprawozdania o Borysławiu, które niewątpliwie zasługiwałoby, aby w doskonałym brzmieniu rozeszło się pomiędzy ogół.

Druga część dodatku do sprawozdania właściwego obejmuje wyyczerpujące przedstawienie stosunków domowego przemysłu ślusarskiego w Świątyniach pod Krakowem.

Przemysł ten, stosunkowo binnie rozwinięty, był w ostatnich czasach kilkakrotnie przedmiotem badań z różnych stron podjętych i uzyskał rozgłos po części zupełnie zasłużony, po części może jednak nie zupełnie korzystny dla przyszłego powodzenia. Z 1800 mieszkańców Świątyni około 600 zatrudnia się wyrobem kłódek, okuć żelaznych, obiegów itp. przedmiotów, których zbyt i sprzedaż leży w rękach osobnych pośredników dostarczających producentom zwykłych potrzeb do życia i snowego żelaza.

P. Nawratil wyrachowuje bardzo szczegółowo, że ślusarze i kłódkarze świątynicy, z przemysłu swego zaledwie bardzo nędznie wyżyć potrafią i że cały zarobek przypada w udziale owym skrzętniejszym i zapobiegliwym pośrednikom handlowym, znającym drogi do zbytu produktu świątynickiego, a szczególnie firmy większe w Krakowie, trudniące się handlem żelaza, do których właściwie świątynicy są bez pośrednictwa trafić nie umie. Wohec coraz bardziej rosnącej fabrycznej produkcji lepszych i tańszych kłódek, zamków i t. p. ślusarskich wyrobów, stawia p. Nawratil przemysłowi świątynickiemu bardzo smutną prognozę i jako jedyny ratunek dla tej, niewątpliwie bardzo zasłużonej i dość dawnej gałęzi naszego przemysłu domowego widzi tylko fahowę gruntowne wykształcenie, które wzmocniłoby naturalne zdolności i ułatwiło konkurencyj z obcym, w wielkich masach sprowadzanym fabrykatom z innych prowincji Austrii.

Z naszej strony moglibyśmy wskazać tylko jeszcze na dwa inne środki pomocy dla ślusarzy w Świątyniach, tj. na ułatwienie im w jakikolwiek sposób bezpośredniego zbytu fabrykatu i na rozbudzenie ducha asocjacji, która wspólna zbiorowa siła prowadząca fabrykację musiałaby zrobić tańszą, trwalszą, a zarazem niezależną od chwilowych niekorzystnych warunków handlowych.

Na powyższym opisie Świątyni kończy się sprawozdanie p. inspektora, a nam samym wypadka zakończyć szereg uwag, jakie następczyli nam studium tej prawdziwie gruntownej, poważnie pomysłanej i doskonale przeprowadzonej pracy p. Nawratila.

Ażeby ją należyście ocenić, trzeba ją koniecznie całą przeczytać i tylko powtórzyć możemy raz jeszcze to, cośmy powiedzieli na początku naszych artykułów, że przytoczyć ją całą dosłownie, byłoby może najtrafniejszym i najlepszym uznaniem jej wartości, pożytku i znaczenia.

Pełna oryginalnych poglądów, zdrowych myśli, trzeźwego i surowego, zawsze jednak sprawiedliwego sądu, daje ona wierny, jakkolwiek w bardzo ciemnych barwach nakreślony obraz stosunków przemysłowych w Galicji, nie ludzi bynajmniej do niekorzystnych warunków powszechnie panujących w kraju i bez wahania, odkrywa brudy i wady, gdziekolwiek one były widoczne i w tym to właśnie jasnym, obszernym i szczerzym poglądzie autora leży rejonem przyszłych skutków działalności inspektoratu przemysłowego w Galicji.

P. Nawratil w ciągu dwuletniego urzędowania potrafił pozyskać sobie zaufanie wszystkich z przemysłem krajowym w związku stojących czynników, tem drugim z kolei sprawozdaniem ze swej działalności wykazał niezwykle zdolności, zapał i odwagę słowa, i teraz pozostaje nam życzyć tylko, aby następne jego sprawozdania mniej były czarne i ponure, mniej smutnych i groźnych stron odkrywały, a więcej jasnych punktów na drodze zdrowego, bujnego i trwałego rozwoju galicyjskiego przemysłu.

To wszystko jednak nie od samego inspektora przemysłowego może zależeć, lez od najpróżno-dniejszych, częstokroć bardzo potężnych i odległych od siebie czynników, w pierwszeństwie linii od przejęcia się wszystkich klas społeczeństwa poczuciem potrzeby żywej i niezromodowanej akcyi, celem reformy gruntownej obecných stosunków. Na tej drodze poznanie przez ogół działalności krajowego inspektoratu przemysłowego może być ceną i daleko sigającą pomocą.

10 kwietnia 1886 r. Dr Wł. Szajnoch.

Od Administracji „Czasu.“

Dla pogorzalców Stryja złożono: Dziunia 1 złr., N. N. 2 złr., z licytacyji od rodziny 4 złr. 20 ct., Witold Bochenek 10 złr., M. R. 3 złr., Helena Kunachowiczowa 5 złr., z partyjki whista 6 złr. 40 ct., Kolo artystyczne zebrało na wieczorku srodowym 16 złr., klasztor Bogumiński 10 złr., A. T. 3 złr., za pośrednictwem p. Hermana Czeceza w Ko zach nadesłał p. Jan Hendelstadt z Neubeura w Bawaryi 25 złr., X. Bobek z Kleczy na kościół parafialny katolicki w Stryju 10 złr., X. J. K. Matulski z Bogumina 5 złr., T. Tarza z Zasowa 3 złr., Dr Wierzejski 5 złr., OO. Jezuiti z Krakowa 30 złr.

A. W. woreczek odzieży. Dla pogorzalców w Lisiku złożono: X. J. K. Matulski z Bogumina 5 złr.

Artykuły w druku „Nadesłane“ nie pochodzą od Redakcyi.

(NADESLANE).

Kolorowy jedwabny Faile Francaise, Surah, Satin merveilieux, atłasy, adamaszki, rypsy i kitajki 1 złr. 35 ct. za metr do 7 złr. 45 ct. rozsyła w pojedynczych sukniach i całych sukniach z opłatą cła do domu skład fabryczny jedwabów G. Henneberg (c. i k. nadworny dostawca) w Zurichu. Próbkii odwrotnie. — Porto od listów do Szwajcaryi 10 centów. (95-2-14)

NADESLANE. (1117-2-4)

Zwracamy uwagę na ogłoszenie L. Czyskiego w Jarosławiu o jego znakomitym „Pierniku higienicznym“, niezawodnym środku, usuwającym najporęczniejsze cierpienia narządu trawienia.

Wyrob ten najsumienniejszy możemy każdemu zalecić, życząc też należy, aby się znajdował w każdym domu.

Nadesłane.

(1189)

Hektograf. Przyrząd rozmaizający hektograf J. Lowitasa w Wiedniu, Babenbergerstr. Nr 9, (skład w Krakowie w handlu papieru Jana Fischera; we Lwowie u Seyfartha i Dydyńskiego), który mimo wszelkich nasładowań okazał się na tem polu jako najlepszy, zyskuje coraz szersze rozpowszechnienie i stał się obecnie prawie w każdym biurze potrzebnym.

Zajścia na półwyspie bałkańskim.

Książę Aleksander wybiera się w dłuższą podróż po Rumeli wschodniej, którą ma zamiar odbyć konno, zatrzymując się w każdym ważniejszym mieście. Mimo zapowiadanych ruchów opozycyjnych przeciw obecnemu ministerstwu, spokojność tak w Bułgarii, jak w Rumeli wschodniej jest zupełna. Książę Aleksander nie będzie się podobno w dniu wyborów znajdował w Zofii, ażeby uniknąć pozorów, że wpływa osobiście na wybory, będąc i bez tego pewnym pożądanego ich rezultatu.

W Atenach zwracają na to uwagę, że między zawiadomieniem reprezentantów mocarstw o postanowieniu rozbrojenia, a wręczeniem ultimatum upłynęło tylko trzy godziny. Wnoszą ztąd, że reprezentanci nie mieli czasu zasięgnięcia nowej informacji od swych gabinetów i działali na własną rękę.

Telegramy.

Wiedeń 29 kwietnia. Paryski telegram Neue Presse podaje dosłowne brzmienie ultimatum, jakie reprezentanci mocarstw, z wyjątkiem reprezentanta Francji, wręczyli rządowi greckiemu. Powiedziano w niem, że zbrojenie się Grecji przynęca ciężko pograniczne narody i stanowi dziś jedynę niebezpieczeństwo dla pokoju na półwyspie bałkańskim.

Paryż 29 kwietnia. Temps pisze: Utrzymują w kołach kompetentnych, że reprezentanci mocarstw w Atenach zaangażowali tylko siebie samych, a nie rządy, które reprezentują. Kilka gabinetów zdziwilo się, że uczynili to bez poprzedniego zażądania nowych instrukcyj. Skutkiem tego udał się rząd grecki do gabinetów z zapytaniem, czy mocarstwa pochwalały wręczenie ultimatum. Jeśli odpowiedzą, że nie pochwalały, Grecya dopełni bezwzględnie przyrzeczenia danych Francji, w przeciwnym zaś razie będzie musiała odmówić rozbrojenia.

Paryż 29 kwietnia. Temps i Liberté stwierdzają, że reprezentanci mocarstw w Atenach działali na swoją rękę, bez zasięgnięcia nowych instrukcyj od swych gabinetów. Kilka gabinetów wyraziło już z tego powodu swe zdziwienie.

Ateny 29 kwietnia. Agencya Havasa pisze: Pięć mocarstw, których reprezentanci wręczyli rządowi greckiemu ultimatum, uznało ten krok za dobry. Posłowie, przewidując odmowną odpowiedź na ultimatum, konferowali z komendantami floty mocarstw w sprawie dalszej akcyi. Pancernik rosyjski „Piasun“ przylączył się do innych okrętów, które w razie odmownej odpowiedzi Grecji przyjmą postów na pokład. Delyanisz w odpowiedzi na notę Freycineta oświadczył, że Grecya spełni lojalnie zobowiązania względem Francji.

Ateny 29 kwietnia. Wręczenie ultimatum i pojawienie się eskadry międzynarodowej, wywołało tu wielkie wzburzenie. Liga narodowa wezwiała rząd, aby tak długo nie przysępował do rozbrojenia, dopóki Grecya zostawać będzie pod presją ultimatum. Obawiają się tu wielkich niepokojów, jeśliby ultimatum nie miało być cofnięciem. Ustąpienie ministerstwa nie zmieniliby w niczem położenia. Na dziś zapowiedziana została wielka demonstracya zbrojna. Minister wojny wrócił do Aten.

Ateny 29 kwietnia. Biuro Rentera donosi: Delyanisz miał odpowiedzieć deputacyi obywateli, że nie przyrzekł żadnemu mocarstwu, iż w Grecyi zarządzona zostanie demobilizacya; przyjął on pośrednictwo Francji jedynie pod warunkiem szybkiego uregulowania kwestyi greckiej. W razie przeciwnym rząd nie uleknę się wojny i ustąpiłby dopiero wówczas, gdyby eskadra mocarstw zniszczyła flotę grecką lub bombardowała miasta greckie.

Ateny 29 kwietnia. Minister wojny podał się do dymisji.

Zofia 29 kwietnia. Książę Aleksander i prezes ministerstwa wyjechali dziś rano do Rumeli wschodniej.

Telegramy własne „Czasu.“

Oporzec 29 kwietnia. Dzisiaj o godzinie 12ej odbyło się uroczyste przebiecie głównej galeryi beskidzkiego tunelu. Dokonał tego aktu węgierski minister komunikacyi baron Kemenyi. Wysokość, długość i kierunek obu galeryj zgodziły się jak najdokładniej.

Ze strony austriacko-galicyjskiej byli obecni inspektor Sochanek, Kosiński, Machalski i inżynierowie, specyalnie kierujący budową tunelu. Sochanek powitał pana ministra w miejscn przebiecia galeryi, to jest na samej granicy węgierskiej, na co Jego Excelencya w serdecznych odpowiedzich słowach. Całe grono gości węgierskich udala się następnie na galicyjską stronę, gdzie nastąpiły wzajemne przedstawienia, poczem Jego Excelencya zaprosił wszystkich na wspólną ucztę, po stronie węgierskiej w Beskid Alja odbył się mając.

Wiedeń 29 kwietnia. Z powodu dzisiejszej 25-letniej rocznicy powołania do życia Rady państwa, dzienniki wiedeńskie zamieściły artykuły treści przeważnie statystycznej.

Wiedeń 29 kwietnia. Wczoraj zrana przybył tu prezydent krajowy Śląska margrabia Bacquehem.

Wiedeń 29 kwietnia. Wiener Zig podaje dziś ogłoszenie całego gabinetu, obwieszczaające,

że Rada państwa stwierdziła konstytucyjnie wysokie postanowienie cesarskie z dnia 18go maja 1885 r., mocą którego dalsze wsparcia udzielone zostały okolicom Galicji, Lodomerji i W. Ks. Krakowskiego, nawiedzonym klęską powodzi.

Wiedeń 29 kwietnia. Do Wien. Allg. Ztg donoszą: Do podróży inspekcyjnej arcyksięcia Albrechta w Bośni i Hercegowinie przywiązuje w kołach wojskowych wielką wagę. Przedsiębiorcy on ją bowiem ze szczególnym względem na zapowiedzianą podróż Cesarza do tych krajów, która nastąpi w miesiącu sierpniu.

Wiedeń 29 kwietnia. Korespondent berliński Wien. Allg. Ztg donosi, że doniesienia różnych dzienników, którym nie dowierzano, iż na wielkie manewry, które się odbędą w różnych stronach Rzeszy, nie będą w tym roku zaproszeni oficerowie zagraniczni, są zupełnie prawdziwymi, utrzymują tylko w kołach rządowych niemieckich, że zmiana ta w dotychczas zachowywanym zwyczaju niema znaczenia politycznego.

Wiedeń 29 kwietnia. Do N. fr. Presse donoszą z Rzymu: Gabinet angielski odpowiedział na zapytanie Robilanta, że o wymordowaniu biorących udział w ekspedycyi hr. Porro i o reszcie zajęć w Horraze odebrał już zawiadomienie i skoro tylko obmyśli środki, jakich mu się chwycić wypadła, zawiadomi o nich Włochy.

Telegramy biura koresp.

Polu 29 kwietnia. Arcyksiążę Karol Stefan zachorował na febrę.

Dolina Tuzla (w Bośni) 29 kwietnia. Kolej żelazna z Doboju do Tuzli otworzoną została uroczystie przez ministra finansów w obecności wszystkich władz krajowych. Pociąg, który wyjechał z Doboju w południe, przybył do Tuzli o 6 wieczorem. Szef rządu krajowego Appel prosił Kallaya, aby wyraził u stóp tronu podziękowanie ludności. Licznie zgromadzona ludność wszystkich wzniosła witała pociąg z zapalem na wszystkich stacjach.

Dolina Tuzla 29 kwietnia. Wieczór było miasto wspaniale oświetlone, a na wzgórzach palono ogień sztuczny. Wszystkie ulice były przepełnione ludnością. O godzinie 8 1/2 odbył się uroczysty bankiet, w którym wzięło udział około 200 osób. Pierwszy, wzniesiony przez Kallaya toast na cześć Cesarza, przyjęto entuzjastycznymi okrzykami: „Niech żyje!“ — a równocześnie muzyka grała hymn ludowy. Następnie wzniosł minister w języku bośniackim toast na pomyślność Bośni i Hercegowiny, wyrażając przekonanie, że dzielny i pracowity lud bośniacki skorzysta z tej kolei, celem podniesienia dobrobytu kraju. Toast ten przyjęto z zapalem.

Minister wzniosł następnie toast na cześć głównego komenderującego Appela, który dostarcza rekojmii dla pomyślnej przyszłości kraju.

Następnie wzniosł toast Appel na cześć rządów i parlamentów obu połów monarchii, w którym wykazuje troskliwość i dowody życzliwości obu rządów dla kraju, wspominał o wielkich zasługach Kallaya. Toast ten przyjęto przeciągłymi oklaskami.

Szef sekcji Merey wzniosł następnie toast na cześć armii, jako czynnika cywilizacyi i kultury, której po Cesarzu i Kallayu w pierwszym rzędzie zawdzięczać należy obecne rezultaty. Mowa wychylił Kielich wśród entuzjastycznych owacy na cześć armii i obecných jej reprezentantów.

Po bankiecie urządzono korowód z pochodniami aż do mieszkania Kallaya, gdzie odśpiewano hymn ludowy.

Kursa. Wiedeń 29 kwietnia. 3 godz. 30 m. popoł. — Renta papier. 85 10. — 5% — Renta papier. nieopodat. 101.25. Renta srebr. 85.25 — Renta złota 114.40. 4% Renta złota węg. 103.20. Losy z r. 1860 138.75. — Akcyje Banku Anstr. Węg. 876. — Akcyje kredyt. 287.40. — Londyn 126.10 — Napoleonu 10.03. — Lombardy 108.25. Losy 1864 roku 170.50 — Akcyje Kolei Karola Ludwika 205. — Akcyje kolei Lwowski-Czeronowiec. 234.25. — Akcyje kolei węg.-półn.-wsch. 178.25. — Obligacye indemn. galicyjsk. 104.85. Losy prem. węgiersk. 118.75. — Akcyje Kolei Koszycko-Bogum. 153.75. — Akcyje kolei półn.-zach. anstr. 166. — 6% Listy zast. hipot. 103. —

Obdieramy w tej chwili smutną wiadomość o śmierci śp. Alfonsa hr. Sierakowskiego, obywatela zasłużonego, w końcu ciężką w Poznaniu złożonego chorobą.

ODPOWIEDZIALNY REDAKTOR I WYDAWCA Antoni Klobukowski.

Table with multiple columns containing financial data, exchange rates, and market information. Includes sections like 'Kurs pieniędzy i papierów publicznych', 'Losy', 'Akcyje kolejo- i bankowe', and 'Wartości'. Columns include descriptions of securities, their values, and exchange rates.

PODZIĘKOWANIE.

Uobdzy naszego miasteczka bez różnicy wyznania, doznali i w tym roku niewyczerpanej łaski JWgo hrabiego Zdzisława Tyszkiewicza, który na rzecz ich złożył w ręce nasze 180 złr.

Imieniem tych ubogich, których jedynym i stałym jest dobroczyncą i których niedoła zawsze tak żywo Cię obchodził, wyrażamy Ci najszlachetniejszy Panie naszą podziękę i razem z obdarzonymi wznosimy modły do Stwórcy, aby Ci JW. Panie Twą niewysłowioną dobroć i opiekę nad naszym miasteczkiem, jak najdłuższym życiem i najczestwiejszym zdrowiem wynagrodzić raczył. (1191)

Kolbuszowa, dnia 25 kwietnia 1886 r.
Burmistrz: Józef Winiarski.
Jakób Eckstein.
Dawid Geldszöher.

Ekonom

kawaler, z chlubnymi poleceniami, poszukuje posady od 1 lipca b. r. Blizszej wiadomości udzieli Zarząd dóbr Dalaśtowiec, poczta Szczucin. (1162-14)

Leśnik w sile wieku, ukończony akademik, ze świadectwem złożonego wyższego egzaminu państwowego — z doskonałymi świadectwami z odbytej praktyki i samodzielnego zarządu — poszukuje od 1 lipca odpowiedniej posady. Adres: A. Maternowski, nadleśniczy w dobrach hr. Zamoyskiego w Kozłowie pr. Lublin. (1163-124)

Restauracja

z kompletnym nowym urządzeniem, z powodu słabości właściciela, jest z wolnej ręki do sprzedania, do dnia 10 maja. Blizsza wiadomość na miejscu przy ulicy Poselskiej L. 17. (1165-13)

ZNIŻONE CENY.

Z powodu zupełnego zwinięcia interesu masarskiego — wyprzedają znaczny zapas stoniny i starego sadła po 32 cent. za jeden funt. Wyprzedają także będzie krótki czas w sklepie przy placu N. Maryi Panny. (1164-1-3)
Wiktor Armózwicz.

Letnie mieszkania

do wynajęcia od 1 maja we dworze w Przegorzach szlacheckich. — Blizsza wiadomość u właściciela Stanisława Feintucha w Krakowie, Rynek Nr. 6 „Szara Kamienica“. (1190-1-3)

Zakład wodolecznicy BYSTRA

pod Bielskiem (Szląsk austriacki). Stacja kolei białko-żywieckiej Wilkowiec Bystra. Poczta codziennie.
Otwarcie zakładu 15 maja.
Leczenie wszystkimi środkami wodoleczniczymi, elektrycznością i miesieniem. Leczenie gzyżyczne. Utrzymanie zupełne w zakładzie. Blizszych wyjaśnień udziela na żądanie Dyrektora zakładu. (1193-1)
Lekarz zakładowy Dr. Henryk Halski.

TUTKI

prawdziwe Houbton i Mais w magazynie F. SZUKIEWICZA w Krakowie, Rynek A—B. (763-6)

Impotencyę,

osłabienie męskie, wszelkie następstwa grzechów młodocianych i powstałe przez to osłabienia wzroku, słuchu i pamięci, przedrażnienie, rozstrojenie nerwowe, zmyły nozno i cierpienia krzyżów wywołane będą według świętej uznanej metody bez następstw i przerwania w zawodzie gruntownie i najszybciej, również odcienienie z owki moczowej, świeżo powstałe i zastające, bez bólu i bez wstrzykiwania, także wszelkie choroby kobiece, jak: białe spływy, niepłodność i wszelkie choroby macicy, również ściśle według naukowej metody wszelkie wrzuty skórne, kłę i wrzody bez krainia lub pieczenia w słynnym znanym od lat wielu zakładzie

Dr. Hartmanna

specjalisty wedle dyplomu z r. 1870 członka wiedeńskiego lekarza wydziału w Wiedniu, I., Lobkowitzplatz Nr. 1.
Mnóstwo uznan m.żna przeżyć. Leczenie może być odbyte z najlepszym skutkiem także listownie, a lekarstwa przesyła się dyskretnie. Honorarium mierno. (714-45)

Anker-Linie

koncepcyonow, austriacko-węgierska narodowa droga.
Najpewniejsza, najlepsza i najtańsza droga z Tryestu i Bjeki do Nowego Jorku.
Parowiec „Assyria“ (1623 ton)
Ojładz z Tryestu 12 maja
Firma 15
Bezpośrednie pasażerskie bilety jazdy i bezpośrednia wysyłka towarów z Wiednia, Budapesztu i innych głównych stacji Austro-Węgier do wszystkich głównych miejsc Półkoni Ameryki. (516-12-04)
Przyjmują ładunki do portów Śródziemnego morza. Blizszych wiadomości udzielają
Fr. Parisi I, Wollzeile 12 i A. Reif I, Postalgasse 1 w Wiedniu i Henderson i Brothers w Wiedniu I, Kolowratring 4.
Czciońkami Drukarni „Czas“.

CHRISTOFFLE & CIE.

Wien, I., Opernring 5 (Heinrichshof).
Mocno posrebrzane i pozłacane
sprzety stołów, wszelkiego rodzaju.
Naszym zastępcą w KRAKOWIE jest optyk ALFRED BIASION.

Sztućce (kasetki), serwisy, ozdoby stołowe, garnitury brązowe, przedmioty artystyczne itd. dla każdego gospodarstwa domowego i na podarunki, po stałych cenach fabrycznych.
Poręczenie nakładu srebra. — Jedynie zastępstwo litego srebra.
Korzyści wyrobów Christoffla:
12 ciężkich prawdziwych srebrnych łyżek, widelców, noży i 1 chochla kosztuje 190 złr., za tę sumę można dostać następujący kompletny serwis stołowy Christoffla:
12 łyżek stołowych zlr. 17— 12 noży deser. zlr. 15— 1 łyż. do pos. cukru zlr. 3-50 1 podst. n. ocet i oliw. zlr. 15—
12 widelców „ 17— 1 chochla „ 5-30 1 musztardniczka „ 5-50 1 szczypek do cukru „ 1-75
12 noży „ 17— 1 chochla „ 3-20 2 podwój. solniczki „ 7-25 1 widelec podróżny „ 1-50
12 łyżeczek „ 15— 1 łyżka do jarzyn „ 4— 1 sztuciec do krajania „ 7-50 4 podstaw. do flaszek „ 8-50
12 widelców deser. „ 15— 1 „ „ „ 3-50 1 „ „ „ 9— 1 „ „ „ 9—
12 łyżek „ 15— 1 „ „ „ 3-50 1 „ „ „ 9—
Serwis ten z dobrego srebra kosztowałby około 1000 złr., zatem wypadła na każdy rok 60 złr. straty odsetek, czem w przeciągu 8 lat pokryć można wydatek za serwis Orfére Christoffle, który jednak przez długie lata służy, a wręczcie małym kosztem może być na nowo posrebrzonym. — Szczegółowe przybory potrzebne dla hoteli, restauracji, kawiarni itd. — Zapraszamy najuprzejmiej do oglądania naszej obfitej stałej wystawy w naszym salonie. — Ilustr. cenniki i kosztorysy darmo. — Przyjmujemy i obliczamy najtańszą wszelkie towary metalowe do p.ownego posrebrzenia.

JAN IHNATOWICZ

połeca
najprzedniejsze perfumy, wody toaletowe, odszczególnione 6 ma medalami zasługi i 2-ma dyplomami uznania, mianowicie:
Perfumy: jasiunowa fiołk. wa różana, rzedowa konwaliowa Ylang Ylang Opopanax, Jockey Club, heliotropowa, Ess Bouquet, p.żmowa, Millefleurs, Perfumy królowej Marysienski. Flakon 2 złr.
Woda lwowska, p. wszechlne uznania i poszukiwana dla swego przyjemnego, orz. z jasiunowego i otorgotowego zapachu do skrapiania sukien, chustek i rozpylania w salonie. Flakonik mniejszy 80 ct., większy 1 złr. 50 ct.
Woda warszawska, odznacza się nadzwyczajnym przyjemnym kwiatowym zapachem. Flakonik mniejszy 55 ct., większy 1 złr. 80 ct.
Woda lewandowa, podwójna i woda lewandowo-ambrowa, są powszechnie używane do rozpylania w salonach dla swego przyjemnego, miłego i łagodnego zapachu. Flakon 5, 70, 90 ct., zlr. 1-20
Wody kolonjskie, w kilku odmianach i gatunkach, przede i najprzejmniejsze. Flakoniki 15, 20, 25, 30, 40 8, 1 złr., 1-50.

Nabyć można we LWOWIE w sklepach własnych: ulica Kopernika Nr. 3, hotel Europejski i ulica Halicka róg Wałowej. — W KRAKOWIE Sukienice Nr. 20. — W CZERNIOWCACH Rynek Nr. 2, — oraz w wszystkich pierwszorzędnym sklepach i aptekach. (213-14)

Piernik higieniczny

wynalazku
L. Czyńskiego w Jarosławiu,
nagrodzonego dwiętnastoma medalami na wystawach światowych, właściciela przywileju i patentu, wskutek szczęśliwej kombinacji, wyrobówancj d.świadczeniami przeprowadzonemi wspólnie z najzamożniejszymi lekarzami, usowa dolegliwości loniczego trawienia, jak dyspepsja, brak apetytu, niesmak, zgaga, odbijanie się, wzdęcie, obstrukcja, kongesty, hemoroidy, niedokrewność i w. i., które zgubnie wpływają na cały organizm, niszczą apetyt, utrudniają odżywianie i są przyczyną utraty humoru, d.łbrego wyglądu, jednym słowem, upokajają i skracają życie. Przyczyni się do szybkiej wymiany materii odżywczej, i zaleca się także osobom, używającym mało ruchu, jest smaczny, pożywny, tani i do tego stopnia łatwy strawny, że chorzy niemogący przyjąć żadnego stałego pokarmu, spożywają i trawią „Piernik higieniczny.“
Niekłóre poświadczenia:
Hygieniczny piernik Pański jest znakomitym środkiem do urogu ania trawienia i usunięcia dolegliwości hemoroidalnych Ed Madejski, lekarz home pa w Lwowie.
Pieni ki Pań kie są znak mity. był m choj na żołądek, według recepty używałem i używam, i j stem nadspodziewanie zdrowszy. Jestem pewny, że jak m i e, tak wielu innym pomogę „Pierniki higieniczne. Serdecznie jestem Panu wdzięczny. Biechoński w Krakowie.
Świadcze panu Czyńskiemu, że jego „Higieniczne pierniki“ mały w domu moim najlepsze rezultaty.
Księżna z Lubomirskich Izabela Sangusko, Głumiska, p. Tarnów.
Cena sztuki 20 ct. — Do nabycia we wszystkich aptekach i handlach. — Liczne poświadczenia są do prejrzenia w kantozie fabryki. (1116-3)

NATURALNY
BILIŃSKI ZDRÓJ
SZCZAWIOWY.
Oddawna uznany zdroj leczniczy, wyborny napój dyetetyczny.
Składy we wszystkich handlach wód mineralnych. (1092-2-6)

Do codzieln we wszystkich gazecach umieszczony h podziękowań do wynalazcy dyetetycznych i zdrowych le.żących wyrobów
nowe publ. uznanie wyleczenia prakt. lekarza Dr. Reissa w Samborze z 7 marca 1886 r.
Hoffa słodowe piwo zdrowotne i czekolada słod. działyły cuda w moich cierpieniach (brak apetytu i bezsenności), pisze wyleczony Dr. Reiss z Sambora, ktor go list dołownie przytaczamy:
Sambor 7 marca 1886. WP. Uważam za równie święty jak przyjemny obowiązek, wypowiedzieć Panu moje najgorętsze uznanie za doskonałą siłę leczniczą i pożywną sprowadzonych dla mojego własnego użytku, Jana Hoffa wyrobów słodowych. Uporczywe cierpienie nerwowe rzuciło mnie na łóżko boleści i wystąpiło zaraz z bardzo silnymi symptomami, jak wielka trudność oddychania, nabrzmienie dolnych części ciała itd. Po szczęśliwym usunięciu tych niebezpiecznych oznak, pozostał kompletny brak apetytu i bezsenność, wskutek czego tak opadłem na siłach, że zaledwie mogłem się poruszać. Ale wyborne J. Hoffa piwo zdrowotne słodowe i zdrowotna czekolada słodowa działyły cuda, gdyż po ich używaniu przyszedł coraz bardziej apetyt i sen, a obecnie dziwią się odwieczający mnie nad moją czerstwą i zdrową cerą. Też czuję się tak wzmoconym, że spodziewam się wkrótce znów moją praktykę wykonywać z dawnym zapamię. Prosząc za zaliczką o powtórny przesyłek, zostaje z najczestszym szacunkiem
Dr. Reiss, praktyczny lekarz w Samborze.

WAŻNE
ZDANIA
Cesarzów i Królów.
J. go Król. Moś Król Fr. Wilhelm IV pruski: „Pańskie smaczne piwo żołądkowe dobrze s utkowało.“ J. go Król. Moś Król Albert saski: „Pański wyciąg słodowy służy królowej matce bardzo dobrze.“ J. go Król. Moś Król Krystyan austriak: „Z przyćmieńcia spostrzegłem lekniozy skutek Pańskiego wyciągu słodowego na mnie, kilku osobach mojej rodziny i kilku znajomych.“

Piernik higieniczny — pożywny wynalazek ych przezemnie wyrobów słodowych leczniczo-pożywczych, które wielu tysiącom osób przyczyniły ul.cone zdrowie, znajduje się w następujących połączeniach do przyjmownego spożywania:
1) w kształcie smacznego dyetetycznego słodowego piwa zdrowotnego w zastarzałych cierpieniach najlepszy środek usmierzający i konserwujący dla suchotników, cierpiących na piersi, słabych na płuca i rekonwalescentów po ciężkich chorobach. — Niedoścignione, nierównane, niedające się nasładować w chorobach kobiet i zotach dzieci;
2) dobrej zdrowotnej czekolady słodowej w niedokrewności i chudnięciu, słabości, nerwowych chorobach, bezsenności i braku apetytu;
3) słodowych cukierków piersiowych w niebieskim papierze, rozwalniających śluz w kaszlu, chrypcie i cierpieniach przegrdów oddechowych;
4) zgeszczonogo wyciągu słodowego w cierpieniach płuca, kaszlu i zotach, dla osób nie lubiących lub nieznających piwa, jedyna rzecz dla dzieci;
5) pożywny maki słodowej dla dzieci jako zastąpienie i lepsza pomoc mleka matczynego i dla zotowatych dzieci i niemowląt;
6) homeopatycznej kawy słodowej w nerwowym usposobieniu dla późno i karmiących matek.
J. Hoffa zdrowotne wyroby słodowe pozyczo- lecznicze, 64 razy przez c. e. s. z. d. k. ółw, książkę, księżw. W. książkę odznaczono, 400 szpitali i tysące lekarzy wszelkich krajów zapisano od 40 lat J. Hoffa wyroby słodowe, a w ciągu tego czasu wyłozono przeszło milion osób. Rozszerzenie tych ogólnie znanych wyrobów odbywa się obecnie przez 27,000 miejsc sprzedaży, które ciągle wzrastają.

Jan Hoff,
c. k. nadworny dostawca, posiadacz złotego krzyż. zasługi z koroną Hohenzollerskie, o medalu z s.ługi „Bene merenti“, radca, kawaler kr. pr. orderu korony, nadworny dostawca prawie wszystkich państw w Europie, posiadacz 64 cesa skich, królów, wielkols. książęcych mianowań i odznaczeń, także od I. k. s. i nauk. wydziałów, wynalazca i fabrykant słodowych wyrobów p. żywozych w B. r. lin e (Neue Wilhelmstrasse Nr. 1 w Wiedniu (Bräunerstrasse 8). (826-2-2)

Składy maja w Krakowie: K. Wiszniewski, J. Trauczyński, E. Stockmar, W. Redyk apt., Jan Janiga w Ryuku 41, dalej E. Radler, A. Sieleki, W. Leżyński apt., Wilhelm Fenz, St. Feinrauch, J. Mika i Spółk. Edw. Fuohs; w BOCHNI J. Michnik; w BORYSLAWIU S. muc J. Freun; w BIE. SKUBIAŁY A. Blumenthal; Fuchs apt., Tytko, Barok; w CZERNIOWCACH G. Baber, Alt, Beldowicz apt., Ign. S. hniroh, A. Bayer; w CZORTKOWIE L. Noss apt.; w DROBOBYCZU J. Aichmüller, Ruzicka apt., T. Jabłoński, Ab. Reiss; w GORLICHACH S. Bin; w GRZYBOWIE A. Muszyński; w HALICZU J. Amczowski; w JAROSLAWIU J. Roh; A. Wisiocki apt., S. Effenberg; w JASLE T. W. Bragiewicz, J. Potlak i Syn; w KOŁOMYJ J. Sidorowicz, Stenzel apt.; w MONASTERYSKACH J. Motycz apt.; w NOWYM SĄCZU W. Filipek apt.; w OSWIECIMIE A. Polasek apt.; w PRZEMYSLU M. Krug; w RZESZOWIE J. Eiw. Neugebauer, Schuiter & Comp., A. Karpinski apt.; w SAMBORZE J. Aleks. owicz aptek; w SANOKU A. R. nczarski; w STANISŁAWOWIE J. Macura, A. Amicowicz aptek, Kaltran Jonas; w STRYJU B. haban & A. folg. ün; w TARNOPOLU F. Jamrogiewi z, H. Kahane aptek; w TARNOWIE Wilh. Müllner & Comp.; w WADOWICACH Jan Potl; w ZŁOCZOWIE J. J. ełf Gold. (826-2-2)

Polecane prawie przez wszystkich przybocznych lekarzy cesarskich, królewskich i książęcych.
Extractum mali Johann Hoffi jest do nabycia we wszystkich aptekach i wielkich handlach; żądać wyraźnie tylko oryginalny znakmiem ochronnym (owal stojący z popiersiem i podpisem wynalazcy Jana Hoffa).

Ostrożność przy zakupnie.
Pierwsza prawdziwa lecznicza wzmacniająca J. Hoffa słodowa czekolada (dla niedokrewnych), cierpiących na blednięcie i w bezsenności), 64 razy w ciągu czterdziestu lat istnienia odznaczona.
Francuskie, angielskie i inne czekolady nie mają tych skutków dla konserwowania i odzyskania zdrowia, jak J. Hoffa słodowa czekolada zdrowotna, powinna zatem być w każdym gospodarstwie domowym.
Niżej 2 złr. nie się nie posyła.

Codzieln nowe wyleczenia we wszystkich dziennikach! Od 40tu lat przeszło milion wyleczeń.

Do nabycia we wszystkich aptekach, składach towarów aptecznych i składach. — W Krakowie: w aptekach pp. Wl. Bałana, Port. Gralewskiego, J. Kaczkowski, M. Skalskiego, A. Spadkob. Krokiewicz, K. Mohra, W. Redyka, F. Sawickiego, A. Siedleckiego, E. Stockmara, J. Trauczyńskiego, A. Spadkob. K. Wiszniewskiego. Oprócz tego mają kupcy Stan. Feintuch, M. Jawornicki, Ed. Fuchs, J. Janiga, J. Mika i Spółka. (829-50-62)

Anonimowi prima Aprilis.
Adres niewiadomy — dlatego spóźniono — miejscowości zaczyna się na R. — nie Z. — poczta Kraków — nie M. — proszę zrozumiały. (1156-3-3) J. L.

Poszukuje się do większego gospodarstwa w Galicyi zachodniej — bardzo porządnego i zdatnego rachmistrza i kasyera wjednej osobie. Ale musi się wykazać najlepszymi rekomendacyami. Blizsze szczegóły listownie. Oferty pod lit. A. B. poste restante w Krakowie. (1141-3-3)

Magazyn i pracownia konfekcyj damskich POD FIRMA CIEHULSKI i GONIAKOWSKI w Krakowie, ulica Bracka Nr. 6, POLECA (1072-4) skład okryć według najnow. modeli paryskich. Wszelkie zamówienia wykonywa w najkrót. czasie.

POSZUKIWANY dom z ogrodem na wsi lub folwark w górzystej okolicy, blisko kolei lub gościńca. Zgłoszenia przyjmuje Fr. Szolajski w Krakowie przy ulicy Zwierzynieckiej 22. (1148-3-3)

Wsi do kupna poszukuje się w zachodniej Galicyi, lecz nie w górach, zagospodarowanej, z inwentarzem, w dobrej ziemi i z dobrą komunikacją, rozległości od 150 do 500 morgów. Zgłoszenia z opisem i ceną pod adresem: T. K. w Krakowie, ulica św. Gertrudy Nr. 5, parter. Pośrednictwo wykluczone. (1149-3-3)

Rozsyłka WODY SZCZAWNICZEJ ze zdrojów Józefiny, Magdaleny, Szczepana i Waleryi odbywa się na zamówienia u Henryka Mattoniego w Wiedniu albo za pośrednictwem Zakładu zdrojow. w Szczawnicy lub też ze składu Mattoniego u p. H. Zöllnera w Starym Sączu. (847-8-4)

TRAWA MIODOWA (Holcus lanatus) nasienie świeże i pewne na grunta suche lub mokre zupełnie liche, na pastwiska wyborna roślina raz zasiana trwa kilka lat. Jeden korzec wraz z workiem kosztuje 4 złr. 50 ct., przy zakupnie zaraz 10 korcy, dodaje się korzec bezpłatnie. Zamówienia skutecznie J. Sulstewicz, skład nasion w Bochni. (460-22-30)

Cukierki piersiowe i sok z babki zaostzonej dla wyleczenia z chorób płuca i piersi, kaszlu, kokuksu, chryptki i zaflegmienia oskrzeli. Nieoceniona roślina jak natura wyjada dla dobra i leczenia cierpiacej indykości, zawiera w sobie dotychczas niedocieszoną tajemnicę, że daje usmierzanie rozognionej błonie śluzowej krtańi i ustroju otworu oddechowego również szybko jak skutecznie, przeto przeto następuje wyleczenie dotychczas chorych organów. Ponieważ przy naszym wyrobie poręczamy za czystą mieszaninę cukru i babki zaostzonej, przeto prosimy o szczególną uwagę na nasz urzędowy rejestrwany znak ochronny i podpis na paczce oraz na flaszce, gdyż tylko wtedy jest prawdziwym Cena paczki 50 ct., flaszki 1 złr. 40 ct. i 25 ct. Rozsyłka na prowincyje za zaliczką pocztową.

Victor Schmidt & Söhne, c. k. uprz. fabrykanci. Fabryka i główna rozsyłka: w Wiedniu, IV. Alteegasse Nr. 48, nächst dem Südbahnhof. Do nabycia we wszystkich aptekach, składach towarów aptecznych i składach. — W Krakowie: w aptekach pp. Wl. Bałana, Port. Gralewskiego, J. Kaczkowski, M. Skalskiego, A. Spadkob. Krokiewicz, K. Mohra, W. Redyka, F. Sawickiego, A. Siedleckiego, E. Stockmara, J. Trauczyńskiego, A. Spadkob. K. Wiszniewskiego. Oprócz tego mają kupcy Stan. Feintuch, M. Jawornicki, Ed. Fuchs, J. Janiga, J. Mika i Spółka. (829-50-62)

Dzierżawa. 1) 425 morgów ziemi ornej i 80 morgów łąk. 2) 25 morgów ziemi ornej i 300 morgów łąk. 3) Propinacya w trzech gminach. Blizszych szczegółów udziela zarząd dóbr w Malawie, poczta Rzeszów. (1142-3-5)

Odpowiedzialny Bzdecą Drukarni Józef Łakociński.

Rozkład jazdy wyl. uprzyw. kolei Północnej Cesarza Ferdynanda,

kolei Północnej Morawsko-Szląskiej i c. k. uprzyw. kolei Ostrawsko-Frydlandzkiej.

Ważny od 1 czerwca 1885 aż do dalszej zmiany.

Liczby drukowane czarnym drukiem wskazują porę nocną od godziny 6 wieczór do godziny 5 minut 59 rano.

1) Wiedeń - Kraków.

Kilometry	STACJE	Pociąg posp. 1. kl.	Pociąg osob. 9 kl.		Pociąg miesz. 11 kl.		Pociąg miesz. 12 kl.		Pociąg miesz. 13 kl.		Pociąg miesz. 14 kl.	
			1. 2. 3. kl.	1. 2. 3. kl.	1. 2. 3. kl.	1. 2. 3. kl.	1. 2. 3. kl.	1. 2. 3. kl.	1. 2. 3. kl.			
—	Wiedeń (Restauracya)	Odj. 11:10	8:20	8:25	9:25	9:30	10:45	10:50	11:45	11:50	12:45	12:50
6	Floridsdorf	11:19	8:31	8:37	9:37	9:42	10:57	11:02	11:57	12:02	12:57	13:02
14	Süssenbrunn (przystanek)	8:43	8:50	9:50	9:55	11:10	11:15	12:10	12:15	13:10	13:15	14:10
19	Wagram	8:51	8:59	9:59	10:04	11:19	11:24	12:19	12:24	13:19	13:24	14:19
32	Gänserndorf (Rest.) Przej.	11:47	9:7	9:16	9:25	10:39	10:48	11:43	11:52	12:47	12:56	13:51
—	Budapeszt	7-—	10:10	10:15	11:29	11:34	12:29	12:34	13:29	13:34	14:29	14:34
—	Tepla-Trenczyn-Tepl.	11:47	7-—	7-—	8-—	8-—	8-—	8-—	8-—	8-—	8-—	8-—
—	6) Marchegg	11:49	7:47	7:47	8-—	8-—	8-—	8-—	8-—	8-—	8-—	8-—
40	Gänserndorf	11:49	9:12	9:21	9:32	10:46	10:55	11:50	11:59	12:54	13:03	13:58
44	Angern	—	9:24	9:34	9:48	11:02	11:11	12:06	12:15	13:10	13:19	14:14
51	Stilfried (przystanek)	—	9:32	9:42	9:58	11:12	11:21	12:16	12:25	13:20	13:29	14:24
59	Dürnkrot	12:10	9:42	9:55	10:14	11:28	11:37	12:32	12:41	13:36	13:45	14:40
65	Drösing	—	9:54	10:8	10:28	11:42	11:51	12:46	12:55	13:50	13:59	14:54
71	Hohenau	—	10:4	10:20	10:49	12:03	12:12	13:07	13:16	14:11	14:20	15:15
76	Rabensburg (str. Nr. 43)	—	—	—	4:59	5:12	6:07	6:16	7:11	8:06	8:15	9:10
84	Bernhardthal (przystanek)	12:46	10:27	10:45	11:14	12:28	12:37	13:32	13:41	14:36	14:45	15:40
—	Lundenburg (Rest.) Przej.	12:46	12:43	1:11	—	—	—	—	—	—	—	—
—	7) Neusiedl-Dürnholz	—	5:20	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	8) Zellerndorf	—	—	—	9:35	—	—	—	—	—	—	—
—	8) Neusiedl-Dürnholz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	4) Berno	—	6-—	6:50	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Lundenburg	12:50	10:35	10:55	11:24	12:38	12:47	13:42	13:51	14:46	14:55	15:50
95	Mähr-Neudorf	—	10:51	11:13	11:42	12:56	13:05	14:00	14:09	15:04	15:13	16:08
99	Luschnitz (przystanek)	—	10:59	—	6-8	2-7	3-31	7-8	—	—	—	—
105	Göding	1:17	11:9	11:32	12:23	13:37	13:46	14:41	14:50	15:45	15:54	16:49
112	Strassnitz-Rohatetz	—	11:20	11:44	12:44	13:58	14:07	15:02	15:11	16:06	16:15	17:10
120	Lidyczowice (str. Nr. 77)	—	—	—	6:41	2:44	9-6	7:50	8:13	9:08	9:21	10:16
125	Bisenz-Pisek (Rest.) Przej.	1:40	11:37	12-2	—	3-9	9:29	9:24	—	—	—	—
—	Gaya	—	3-—	—	8-14	—	—	9:34	—	—	—	—
—	W. Hradisch	1:41	11:39	12-6	7-12	3-15	9:37	9:31	—	—	—	—
132	Poleschowitz (str. Nr. 86)	—	11:50	12-24	3-30	9-50	9:49	9:43	—	—	—	—
139	W. Hradisch (Rest.) Przej.	1:56	11:59	12:25	3:45	—	—	9:6	—	—	—	—
—	W. Brod	4:43	1:13	—	9-6	—	—	—	—	—	—	—
—	W. Brod	10:30	10:30	—	8-15	—	—	—	—	—	—	—
—	W. Hradisch	1:58	12-3	12:29	7:41	3:51	10-9	9:10	9:11	—	—	—
144	Babitz (str. Nr. 94)	—	12:20	12:48	8-6	4-20	10:34	9:43	10:4	—	—	—
150	Napagedl	—	—	—	8-16	4-32	10:45	9:56	10:9	—	—	—
155	Ottokowitz (str. Nr. 103)	—	—	—	12:36	1-5	8:28	4:46	10:12	11:2	—	—
162	Quasitz-Tlumatschan	—	—	—	—	—	8:38	4:57	10:25	11:6	—	—
166	Zahlenitz (str. Nr. 111)	—	—	—	—	—	8:44	5-4	11:12	10:33	—	—
169	Hullein (Rest.) Przej.	2:32	12:46	1:16	8:44	5-4	11:12	10:33	—	—	—	—
—	Kromieryz	3:12	1:30	—	9-27	6-10	—	—	—	—	—	—
—	Holleschau	3:17	1:32	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Holleschau	1:47	11:43	—	7:52	—	—	—	—	—	—	—
—	Kromieryz	1:47	11:58	—	7:48	4-30	—	—	—	—	—	—
—	Hullein	2:33	12:50	1:20	8:51	5-10	11:18	10:37	—	—	—	—
176	Rzikowitz	—	1-1	1:32	9-4	5:26	11:32	10:56	—	—	—	—
184	Przerów (Rest.) Przej.	2:51	1:12	1:45	9-16	5:41	11:45	11:13	—	—	—	—
—	11) Olomuniec	3:30	2:45	3:42	10:26	7-—	3:42	prz. p.	—	—	—	—
—	22) Berno	9:57	3:58	—	—	9:34	3-18	2-3 kl.	—	—	—	—
—	21) Berno	11:15	11:15	10:55	5:40	—	—	11:15	—	—	—	—
—	12) Olomuniec	1:16	1:16	12:44	9:35	3:43	—	1:16	—	—	—	—
—	Przerów	3-2	2:13	2:18	10:27	6:30	4-—	—	—	—	—	—
192	Radwanitz (str. Nr. 180)	—	—	—	10:44	6:50	4-25	—	—	—	—	—
199	Leipnik	—	2:37	2:43	11-3	7-13	4:52	—	—	—	—	—
208	Drahomysl (str. Nr. 140/1)	—	—	—	11:20	7:33	5-17	—	—	—	—	—
212	Weiskirchen (Rest.) Przej.	3:39	2:56	3-3	11:32	7:46	6:34	—	—	—	—	—
—	Wall. Messeritsch	4:17	4:17	—	—	9:33	8:34	—	—	—	—	—
—	Wall. Messeritsch	1-6	1-6	—	8-15	5:45	—	—	—	—	—	—
218	Weiskirchen	3:42	2:59	3-7	11:37	7:52	6-2	—	—	—	—	—
222	Böiten (str. Nr. 149)	—	—	—	11:50	8-8	6-17	—	—	—	—	—
229	Pohl	—	3:16	3:23	12-1	8:21	6-17	—	—	—	—	—
233	Deutsch-Jasniki (str. 157/4)	—	—	—	12:13	8:35	6-34	—	—	—	—	—
—	Zauchtel (Rest.) Przej.	4-7	3:31	3:38	12:21	8:44	6-45	—	—	—	—	—
—	Neutitschein	4:45	4:45	4:30	—	9:35	7-25	—	—	—	—	—
—	Neutitschein	2:30	2:30	—	—	7:50	5-5	—	—	—	—	—
—	Zauchtel	4-8	3:34	3:43	12:27	8:52	6-51	—	—	—	—	—
239	Seitendorf (str. Nr. 165 1/2)	—	—	—	12:37	9-4	7-6	—	—	—	—	—
245	Stauding (Rest.) Przej.	4:22	3:49	3:59	12:49	9-17	7-22	—	—	—	—	—
—	Stramberg	5:35	5:35	6:42	—	1-2	—	—	—	—	—	—
—	Stramberg	2:10	2:10	—	—	7:55	6-1	—	—	—	—	—
—	Stauding	4:22	3:51	4-2	12:52	9:22	7-25	—	—	—	—	—
252	Stiebing (przystanek)	—	—	—	11-4	9:36	7-42	—	—	—	—	—
262	Schönbrunn (Rest.) Przej.	4:42	4:13	4:28	1:23	9:57	8-6	—	—	—	—	—
—	13) Opawa	5:34	5:34	5:45	—	12:36	9:58	—	—	—	—	—
—	14) Opawa	2:52	2:52	—	11-9	9-—	7-14	—	—	—	—	—
268	Schönbrunn	4:43	4:21	4:35	1:31	10:12	8-13	—	—	—	—	—
—	Mor-Ostrawa (Rest.) Przej.	4:51	4:30	4:44	1:41	10:23	8-27	—	—	—	—	—
—	25) Frydland	6:23	6:23	7:26	—	1:35	—	—	—	—	—	—
—	26) Frydland	1:55	1:55	—	—	7:56	6-38	—	—	—	—	—
—	Mor-Ostrawa	4:53	4:34	4:48	1:48	10:28	8-31	—	—	—	—	—
270	Hruschau	—	4:40	4:54	1:55	10:35	8-41	—	—	—	—	—
276	Oderberg (Rest.) Przej.	5-5	4:50	5-4	2-6	10:48	8-57	—	—	—	—	—
—	Wrocław	10:10	10:10	10-—	10-—	6:10	—	—	—	—	—	—
—	Berlin-Friedrichstr.	6-3	6-3	5:12	5:12	8:57	—	—	—	—	—	—
—	Hamburg	2:42	2:42	5:46	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Cieszyn	6:51	6:51	7:14	—	12-1	10:48	—	—	—	—	—
—	Koszyce	7:25	7:25	—	—	10-8	—	—	—	—	—	—
—	Koszyce	6:28	6:28	—	—	9-—	—	—	—	—	—	—
—	Cieszyn	4:45	4:45	—	11:28	8:17	—	—	—	—	—	—
—	Wrocław	12:15	12:15	—	6:30	6:40	—	—	—	—	—	—
291	Oderberg	5:20	5:40	5:24	2:19	11:14	—	—	—	—	—	

7) Lundenburg-Zellerndorf.

Table with columns: Kilometry, STACYE, Pociąg mjez. 601, 603, 605, 607. Includes stations like Wiedeń, Przerów, Lundenburg, Zellerndorf.

8) Zellerndorf-Lundenburg.

Table with columns: Kilometry, STACYE, Pociąg mjez. 602, 604, 606, 608. Includes stations like Znam, Wiedeń, Zellerndorf, Lundenburg.

Table with columns: Kilometry, STACYE, Pociąg mjez. 651, 652. Includes stations like Neusiedl-Dürnholz, Grussbach-Schönau.

11) Przerów-Ołomuniec.

Table with columns: Kilometry, STACYE, Pociąg osob., Pociąg mjez. 809, 811, 823, 825, 827, 829. Includes stations like Wiedeń, Przerów, Ołomuniec.

12) Ołomuniec-Przerów.

Table with columns: Kilometry, STACYE, Pociąg osob., Pociąg mjez. 810, 812, 824, 826, 828, 830. Includes stations like Marienbad, Eger, Przerów.

13) Schönbrunn-Opawa.

Table with columns: Kilometry, STACYE, Pociąg osob., Pociąg mjez. 909, 923, 925, 927. Includes stations like Wiedeń, Opawa, Schönbrunn.

14) Opawa-Schönbrunn.

Table with columns: Kilometry, STACYE, Pociąg osob., Pociąg mjez. 912, 924, 926, 928. Includes stations like Jägerndorf, Opawa, Schönbrunn.

15) Dziedzice-Zywiec-Zabłocie.

Table with columns: Kilometry, STACYE, Pociąg mjez. 1024, 1026, 1028, 1030. Includes stations like Wiedeń, Kraków, Dziedzice.

16) Zywiec-Zabłocie-Dziedzice.

Table with columns: Kilometry, STACYE, Pociąg mjez. 1024, 1026, 1028, 1030. Includes stations like Nowy Sącz, Żywiec, Zabłocie.

17) Trzebinia-Mysłowice.

Table with columns: Kilometry, STACYE, Pociąg mjez. 1101, 1102, 1124, 1126. Includes stations like Wiedeń, Trzebinia, Mysłowice.

19) Szczakowa-Granica.

Table with columns: Kilometry, STACYE, Pociąg osob., Pociąg mjez. 1111, 1113, 1124, 1126. Includes stations like Wiedeń, Szczakowa, Granica.

20) Granica-Szczakowa.

Table with columns: Kilometry, STACYE, Pociąg osob., Pociąg mjez. 1112, 1114, 1116, 1118. Includes stations like Moskwa, St. Petersburg, Granica.

21) Berno-Przerów.

Table with columns: Kilometry, STACYE, Pociąg osob., Pociąg mjez. 1213, 1215, 1223, 1225. Includes stations like Wiedeń, Berno, Przerów.

22) Przerów-Berno.

Table with columns: Kilometry, STACYE, Pociąg osob., Pociąg mjez. 1214, 1216, 1224, 1226, 1228. Includes stations like Wiedeń, Przerów, Berno.

23) Nezamislitz-Sternberg.

Table with columns: Kilometry, STACYE, Pociąg osob., Pociąg mjez. 1313, 1323, 1325, 1327, 1329. Includes stations like Wiedeń, Przerów, Nezamislitz.

24) Sternberg-Nezamislitz.

Table with columns: Kilometry, STACYE, Pociąg osob., Pociąg mjez. 1314, 1324, 1326, 1328, 1330. Includes stations like Grulich, Zóptau, Sternberg.

25) M.-Ostrawa-Frydland.

Table with columns: Kilometry, STACYE, Pociąg mjez. 1601, 1603, 1665. Includes stations like Wiedeń, Ostrawa, Frydland.

26) Frydland-M.Ostrawa.

Table with columns: Kilometry, STACYE, Pociąg mjez. 1602, 1604, 1666. Includes stations like Wiedeń, Ostrawa, Frydland.

27) Mysłowice-Trzebinia.

Table with columns: Kilometry, STACYE, Pociąg mjez. 1101, 1102, 1124, 1126. Includes stations like Wiedeń, Mysłowice, Trzebinia.

28) Przerów-Ołomuniec.

Table with columns: Kilometry, STACYE, Pociąg osob., Pociąg mjez. 809, 811, 823, 825, 827, 829. Includes stations like Wiedeń, Przerów, Ołomuniec.

29) Ołomuniec-Przerów.

Table with columns: Kilometry, STACYE, Pociąg osob., Pociąg mjez. 810, 812, 824, 826, 828, 830. Includes stations like Marienbad, Eger, Przerów.

30) Schönbrunn-Opawa.

Table with columns: Kilometry, STACYE, Pociąg osob., Pociąg mjez. 909, 923, 925, 927. Includes stations like Wiedeń, Opawa, Schönbrunn.

Wagony do spania, coupé z łózkami i miejscami do spania... Kurs wprost przejeżdżających wagonów... Dla dogodności podróżnych...